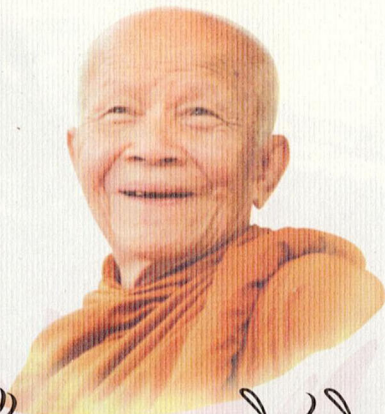

วัดป่าบ้านตาด
แดนธรรมอันล้ำค่า

นมัสการพระธรรมวชิรธมฺมมงคล

หลวงตาพระมหาบัวผู้อาจหาญ บำเพ็ญบารมีเต็มเปี่ยมแล้ว แม้บารมี
ไปไพศาลทุกสารทิศ
เมตตาสงสารผู้ที่กำลังหลงทางดุ่มเดินไปสู่ทุกข์ จึงปรารถนาช่วยให้ได้สุข
ถ้วนหน้า

ธรรมะ หลายระดับหลังไหลออกมา ด้วยเมตตากรุณามากยิ่งขึ้น ประดุจ
มหาสมุทรทะเลหลวง

แม้บารมี พุทธธรรม คำศักดิ์ศรีชาติ นำชาวไทยให้กตัญญูกตเวที สู้ภัยให้ได้
ชัยชนะ

ธำรงพระธรรมวินัย เป็นทางดำเนินสืบสานพระพุทธศาสนา สถาพรคู่ชาติ
พระมหากษัตริย์ไทย

มอชมรดกอันยิ่งใหญ่สุดประมาณได้ ให้แก่ชาติไทยก่อนลาจากโลกไปเป็น
อนันตกาล

เทิดองค์ท่านเป็น “องค์เอกอัครศาสนบุรุษผู้ก่อกำเนิดแผ่นดิน” จารึกเป็น
ประวัติศาสต์ศรีชาติไทย

ด้วยสัจจะวาจา ไบรด์ประทานพรความสุขสวัสดิ์มีชัยแก่พวกข้าพเจ้า
ด้วยเทอญ

พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน)

มหาบรช

คำร้อง ทองกราน ทานา
(อ้างถึงในหนังสือหลวงตามหาบัวผู้ยิ่งใหญ่)

ทำนอง ทองกราน ทานา

ขับร้อง สุเทพ ถวิลยวีร์พัฒนกุล (วงไฮป์)

ข้าแต่หลวงตามหาบัวผู้ยิ่งใหญ่

ท่านผู้เปิดดวงใจสาธชนให้เบิกบาน

เทศนาสอนสั่งด้วยมรรคาสัมโพธิญาณ

เป็นพ่อแม่ครูอาจารย์เป็นธงธรรมชัยทางเดิน

หลบต้นทกคั่นวันมีภาวนาเมตตาสัตว์

กิจวัตรปฏิบัติของสาวะกะสิ่งไม

ก้าวเดินตามรอยบาทองค์สัมมาสัมพุทธ

โลกธาตุว่าใหญ่โตจิตรอบรู้ทั้งสามแดน

เหตุการณ์ที่ผ่านมามองคืหลวงตาพาทุกชาติ

ยาดราหัพพันกับธรรมนำฟองไทยไล่ผู้รุกราน

ร่วมกรุ่นและผ้าป่าสร้างศรัทธามหาทาน

เพื่อให้ชาติหลุดบ่วงมารปลดแอกอาณัติแผ่นดิน

ข้าแต่หลวงตามหาบัวมหาบรช

เสียดสละเพื่อมนุษยเม้นไร้ค้ำกล่าวสรรเสริญ

ไม่เคยท้อไม่เคยหวั่นทุกเส้นทางท่านก้าวเดิน

มัจจุราชจ้องเผชิญต้องเทพทั้งแปดารมี

ไม่มีล้มบดใดๆ พาให้ใจท่านพินผูก

ข้ามแดนทุกขหักกงกรรมตั้งองค์สัมมาท่านหาดำเนิน

ในยามน้อยมีพลหมากอยู่เคียงกายไม่เคยเกิน

มหาสมบัติสุดประเมิน คือแสงสร้อยพระสัทธรรม

ข้าแต่หลวงตามหาบัวมหาบรช

ข้าแต่หลวงตามหาบัวผู้ยิ่งใหญ่

ข้าแต่หลวงตามหาบัวมหาบรช (ซ้ำ 3 ครั้ง)

วัดป่าบ้านตาด

โดยคุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

วิเวกแว่ววะแว่วไก่อ่แก้วกู่
สายลมพส้านอยู่ยอดไม้ใหญ่
นกน้อยร้อยรำจำเรียงไพร
ไปไม้ร่มร่มห่มพื้นดิน

แดดลอดไปไม่รู้ไรพื้น
ไหวเงาราวจะกลืนจะเกลื่อนถิ่น
ร่วงแล้วร่วงเล่าเมื่อลมริน
ไม้สนคึกคักเสียงสำเนียงลม
ลิวเลื่อนเคลื่อนไหวในความว่าง
ความสว่างส่องไสวในเงาร่ม
อันหนึ่งอันเดียวอยู่เกลียวกลม
เอกอดมอยในความไม่มี
ร้อยพันสัมพันธ์ผูกมัดร้อย
แต่ใจไม่คล้อยยังคงที่
นอกไหวในว่างอยู่อย่างนี้
ร้อยพันพันปีไม่เปลี่ยนแปลง

สารบัญ

	หน้า
วัดป่าบ้านตาดแดนธรรมอันล้ำค่า	๑
ดินแดนอริยธรรม	๔
ดำเนินตามปฏิปทาของหลวงตา	๑๒
บ้านตาด... จากวันวานถึงวันนี้	๑๔
ทองคำ ๑๒ ต้น สักสว่างงามสง่าอยู่ในคลังหลวง	๒๕
หลวงตามอบทองคำ ครั้งที่ ๑๔ และ ๑๕	
ให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย	๒๘
ทองคำ-ดอลลาร์ ที่มอบเข้าสู่คลังหลวง	๒๙
เมตตาธรรมของหลวงตา	๓๐
การกราบพระ - การรับพร - กล่าวสาธุ	๓๔
การใส่บาตร	๓๕
การตักบาตรพระ	๓๖
เรื่องการถ่ายรูป	๓๖
การเดินจงกรม	๓๙
อำนาจแห่งบุญกุศลเป็นเครื่องยืนยันวิญญูจักรวิญจิต	๔๑
คำถาม - คำตอบ ปัญหาธรรม	๔๓
เวลาที่คุณส่วนกุศลต้องเอ่ยชื่อด้วยหรือไม่	๔๗

ภานาเปลี่ยนบธรรมบ่อ	๕๘
ขอธรรมะข้อหนึ่ง	๕๙
ท่านอาจารย์มีมาโปรด	๕๐
คติธรรมจากหลวงตา	๕๒
แบ่งทำบุญ	๕๕
หลวงตา บรรลธรรม	๕๗
โครงการช่วยชาติ เกิดขึ้นได้อย่างไร	๖๑
สำกรรมในชาติปางก่อน	๖๒
ชะตากรรม ๓ อย่าง	๖๔
เปิดตัวในงานบุญประทายข้าวเปลือก	๖๕
รายนามผู้ร่วมสนับสนุนค่าใช้จ่ายจัดทำหนังสือเล่มนี้	๖๘

คำขอขมาหลวงตา

(ตั้งนะโม ๓ จบ)

ญาณสัมปັນมะมหาเถระ ปมาเทนะ,
ทวาระตะเยนะ กะตัง, สัพพะัง อะปะราธัง,
ชะมะต ใน ภัันเต

วัดป่าบ้านตาด แดนธรรมอันล้ำค่า

พิมพ์ครั้งที่ ๒ / ๒๕๕๕ ฉบับปรับปรุงใหม่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
จำนวน ๑๙,๙๐๐ เล่ม

คณะผู้จัดพิมพ์ ตามรายชื่อหน้า ๖๘
พิมพ์ที่ สายสการพิมพ์

๑๓๖ / ๘ ม. ๖ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔
(หน้ามหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา)
ต. ศาลายา อ. พุทธมณฑล จ. นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๘๐๐-๓๔๐๓-๔, ๐๒-๔๔๑-๕๖๑๓
แฟกซ์: ๐๒-๘๐๐-๓๔๐๕
WWW.saisseeprint.com

หนังสืออ้างอิง

วัดป่าบ้านตาด แดนธรรมอันล้ำค่า

พิมพ์ครั้งที่ ๑ / ๒๕๕๒ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๒

วัดป่าบ้านตาต

แดนธรรมอันล้ำค่า

สำนักวัดป่าบ้านตาต คือ มหาวิทยาลัย
สงฆ์ชั้นเอกของพระพุทธศาสนา
ในทางภาคปริยัติยุคปัจจุบัน

เป็นสำนักแห่งการเรียนรู้
วัตรปฏิบัติขั้นเลิศตั้งแต่ขั้นต้น
ชั้นกลาง และชั้นสูงสุด แห่ง

สมณะและวิปัสสนา โดยอาศัยพระมหาเถระผู้ทรงธรรม คือ พ่อแม่
ครูอาจารย์ หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน เป็นผู้อบรมสั่งสอน

ท่านสอนธรรมจากใจ...อาศัยตำราทางใจที่ท่านรู้เห็นบรรลุเป็น
หลัก.. และสอนโดยไม่สะทกสะท้านในสามแดนโลกธาตุ

ท่านจึงเป็นผู้ชี้แนะทางทั้งทางภาคปริยัติ ปฏิบัติ และ ปฏิเวธ
เป็นครุเหนือครุที่หาไม่มีในโลกปัจจุบัน

สำนักแห่งนี้จึงมีทั้งพระไทย พระฝรั่ง ผู้ที่อาศัยศึกษาปฏิบัติ
อยู่สำนักนี้ได้แสดงให้เห็นว่า ถูกคิดสรรสั่งสอนมาเป็นอย่างดี

เพราะผ่านหทัย ตาหทัย สอดส่องดูแล และการอบรมสั่งสอน
แบบถึงพริกถึงขิง ถึงแก่นแท้

พระอาจารย์ผู้สอนคือองค์หลวงตาฯ ซึ่งพร้อมที่จะขับไล่ศิษย์
ผู้ไม่เอาถ่านออกจากสำนักตั้งแต่วัยแรกที่เข้าไปในวัด

สำนักแห่งนี้จึงข้อธรรม แต่ไม่ขังอโลก ผู้มีกิเลสหนาจึงเข้าไปไม่ถึง
เจาะผ่านเข้าไปไม่ได้ ถึงเพียงประตูวัดก็ถูกไล่ให้กลับแล้ว ผู้อยู่ในสำนัก

หลวงตามหาบัว วัดป่าบ้านตาด

แห่งนี้มีสิทธิ์มองแค่เพียงดวงเดือน มองราวบ่ามีกำแพง
ล้อมรอบ มองทางเดินจงกรม มองหาทางเดินป็นทบาท
จะเฝ้ามองเตรีตเตรไปไหนตามอำเภอใจไม่ได้ แม้เพียง
เศษของหนังสือพิมพ์ที่เขาทิ้งไว้ เป็นขยะก็หยิบมาอ่านไม่ได้
ผู้อยู่กับท่านถึงยังไม่หลุดพ้น แต่เป็นผู้เพียร
พยายาม ปฏิบัติเพื่อความหลุดพ้น

สำนักแห่งนี้จึงสอนปณจณกลายเป็นพระอรหันต์
เห็นผลเป็นที่ประจักษ์ และเป็นสำนักหนึ่งเดียวบนโลกยุคนี้
ที่ผู้สอนหลุดพ้น ผู้ฟังได้หลุดพ้นตาม เป็นหลักฐานพยาน
ปรากฏให้คนรู้ว่าทางธรรมได้

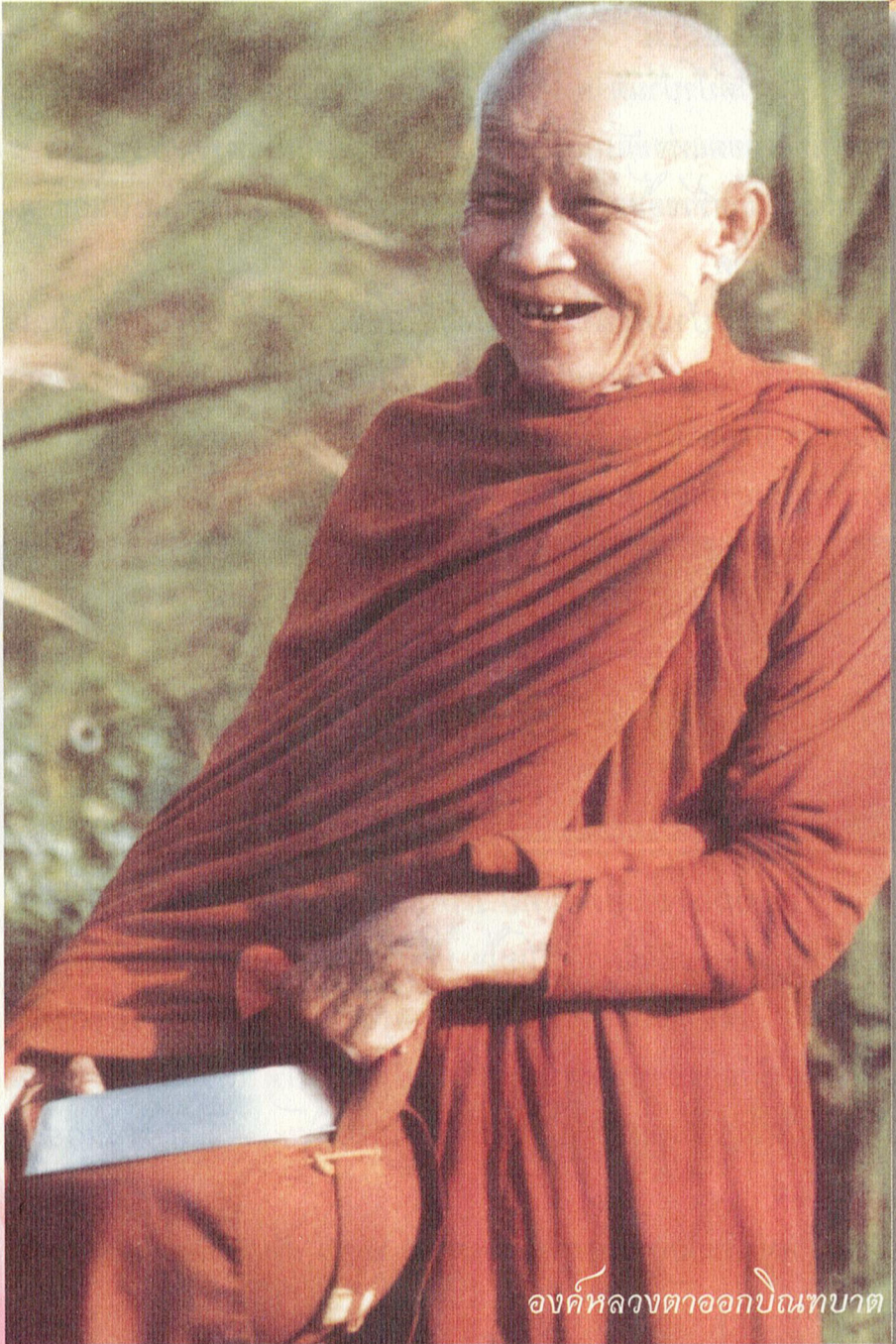
กว่าครึ่งศตวรรษแล้วไม่มีสำนักใดสามารถสอน สำนักศิษย์ทั้งพระ
และฆราวาสได้มากมายอย่างนี้

การสอนนั้นไม่ได้มีตารางสอนเหมือนมหาวิทยาลัยส่งทั่วไ้ แต่
ท่านสอนให้มีสติทุกการเคลื่อนไหว ทุกลมหายใจเข้าออก ตามแบบ
ปฏิบัติพระอุดมคักรรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต
(พระอาจารย์ใหญ่สายวิปัสสนากรรมฐาน)

องค์ท่านหลวงตา ท่านเป็นครชั้นเลิศ แม้เพียงศิษย์คิดนอกกล
นอกทาง ท่านก็ทราบและกำราบชู่ปรามในทันที ไม่ปล่อยให้กิเลสตัวใด
มาลวงล้าพระธรรมวินัย ในขอบเขตชนทสัมาวัดป่าบ้านตาดได้

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ท่านจึงเป็นองค์เดียว ในคณะ
ศิษย์กรรมฐานของท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ที่ยึดถือ และคงรูป
แบบการปฏิบัติ และปฏิบัติของท่านพระอาจารย์มั่นไว้ได้ครบสมบูรณ์
ที่สุด

องค์หลวงตาออกบิณฑบาต

ดินแดนอริยธรรม

ณ วัดป่าบ้านตาด ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ภายในขอบเขตแห่งชั้นทสึมาอารามที่มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า “เกษตรศีลคุณ” ถูกสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ สาเหตุเพื่อโปรด และสนองคุณ มารดาผู้ให้เกิด

อารามป่าแห่งนี้ร่มรื่นอบอวลไปด้วยกลิ่นศีลธรรมของสมณะ ผู้อยู่อาศัย และกลิ่นแมกไม้ที่น่าพาหน์รื่นเริงใหญ่ที่รายรอบทั่วบริเวณ ๑๖๐ ไร่ มีศาลาไม้หลังพอบประมาณ ใช้ทำกิจสงฆ์ และสำหรับต้อนรับ ประชาชน ญาติโยม ที่หลั่งไหลคลาคล่ำมาไม่ขาดสาย

บรรยากาศวัดป่า

ประชาชนรอบป่าตาด

ในยามดวงอาทิตย์อ้อทัย ภาพแห่งพระมหาเถระผู้เฒ่า ผู้มีอายุ ก้าวผ่านบันปลายปัจฉิมวัยรูปหนึ่ง ซึ่งทุกคนเรียกติดปากว่า “หลวงตามหาบัว” เดินดุ่มเพื่อจาริกบิณฑบาตโปรดเวไนยนิกรเพียงลำพัง มีผู้คอยตักถวายเป็นแห่งๆ เป็นภาพที่คุ้นตาของประชาชน ที่เลื่อมใสอยู่เสมอเพราะนี่คือ ทสึสนันตตริยะ.... การเห็นอย่าง ยอดเยี่ยม

หมู่พระภิกษุห่มครองผ้ากาสายะ ๒ ชั้น สีมองคล้ำ เดินสำรวม เพื่อจาริก

ป็นทบาตอย่างรวดเร็วเป็นทัวแถว มีความมั่งมันเดิน ตามรอย
แห่งพ่อแม่ครูอาจารย์

เสียงเทศนาธรรมในตอนเช้า กล่อมเกล่าจิตใจประชาชน..
วันแล้ว..วันเล่า..มิได้ขาด

ส่วนบนศาลานี้ เปิดโล่งกว้าง เป็นที่ประดิษฐาน พระประธาน
ภาพบูชาของพระบูรพาจารย์คือ

บนศาลาเป็นที่ประดิษฐาน พระประธาน ภาพบูชาของพระบูรพาจารย์คือ

ท่านพระอาจารย์ เสาร์ กันตสีโล ท่านพระอาจารย์ มั่น ภูริทัตโต
สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ (ชั้น) พระธรรมเจดีย์
(จุม พันธ์โล) พระอาจารย์แหวน สัจจโน พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร
พระอาจารย์ขาว อนาลโย ท่านพ่อลี ธัมมธโร และพระธาตุของท่าน
พระอาจารย์ มั่น ภูริทัตโต ซึ่งเป็นอาจารย์ขององค์หลวงตา

หลวงตามหาบัว วัดป่าบ้านตาด

ข้างศาลามีโรงไฟสำหรับชกีย้อมจีวร โรงฉนน้ำป่านะ ฯลฯ
ถัดจากนั้นไป มีกตงใหญ่ สำหรับเก็บ (พัก) ของกินของใช้ ส่วนใหญ่
จะเป็นของแห้ง ได้แก่ ข้าวสาร น้ำตาล น้ำปลา และของอื่นๆ เตรียมไว้
แจกทาน

โรงต้มน้ำร้อน (โรงไฟ)

นอกจากทางด้านหน้าวัด มีกำแพงรายรอบอีกชั้นหนึ่งเนื้อที่จำนวน
๑๔๐ ไร่ (รวมกับเนื้อที่เดิมอีก ๑๖๐ ไร่ รวมเป็น ๓๐๐ ไร่) มีศาลา
สร้างขึ้นใหม่แบบเรียบง่ายเพื่อใช้ในวาระโครงการช่วยชาติ และงาน

เมรุก่ออูรู สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑

บุคคลสำคัญอื่นๆ เช่น งานบุญ
ประเพณีข้าวเปลือก งานบุญ
'เปิดสามแดนโลกธาตุ' ฯลฯ
ถัดไปเป็นเมรุก่ออูรูเล็ก
ที่หลวงตาสั่งให้สร้างขึ้น
สำหรับเตรียมเผาศพของ

องค์ท่านเอง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ (ขณะนั้นแพทย์วินิจฉัยว่าเป็นโรค
มะเร็งลำไส้ขั้นสุดท้าย) ณ ปัจจุบัน เวลาได้ล่วงเลยมา ๑๒ ปีแล้ว
ไม่ปรากฏว่า อาการของโรคจะกำเริบขึ้นมาอีก (เมรูก่ออัฐิ จึงต้องผูกพันไป
ข้างแล้ว ตามกาลเวลา)

ความเงียบ ความสงบ และสมณะ คือ บรรยากาศของวัดป่าบ้าน
ตาด ที่มีพระหลวงตามหาบัว เป็นเจ้าอาวาส มีพระสงฆ์มาจำพรรษาอยู่
กว่า ๕๐ รูป ต่างผลิตเวรกันมาดูแลความสะอาด พระรูปใดที่ไม่มีหน้าที่
หลังจากฉันเช้าเสร็จแล้วจะไปปฏิบัติธรรม อยู่ในกุฏิที่ปลูกอย่าง
เรียบง่ายในป่า (เพียงกันแดดกันฝนได้เท่านั้น)

กุฏิของพระเณรที่ว่าปลูกอย่างเรียบง่ายนั้น สูงจากพื้นดิน
ประมาณ ๑ เมตร เพื่อป้องกันการถูกรบกวนจากสัตว์เลื้อยคลาน สัตว์มีพิษ
ชุกชุม และความชื้นจากพื้นดิน ขนาดของกุฏิกว้างยาวเพียงพอแก่การอยู่
เพียงรูปเดียว ผ้าม่านใช้ผ้าจาวรเก่ากางกัน

กุฏิของพระเณรที่ว่าปลูกอย่างเรียบง่าย

ทุกกฎจะมีเพียงทางจงกรมอย่างน้อย ๑ เส้น ยาวประมาณ ๒๕ ก้าว อยู่ใต้ร่มไม้ตรมเย็น เป็นลานทางเดินเพื่อปราบกิเลส ตัวขี้เกียจ ขี้คร้าน อันสิ่งของการเดินจงกรมคือ ทนต่อการเดินทางไกล ทนต่อการบำเพ็ญเพียร มีอาพาธน้อย ย่อยอาหารได้ดี ทำสมาธิได้นาน

กฎแต่ละหลังห่างกันพอประมาณ มีแนวป่าเป็นม่านกัน ประหนึ่งว่าอยู่ท่ามกลางป่าเพียงลำพังเดียวดาย เพื่อให้สปีปายะ เหมาะแก่การบำเพ็ญสมณะธรรม.. พบอริยธรรม

ด้วยเหตุที่มีกำแพงล้อมรอบบริเวณอย่างมิดชิด จิ้งจอกขาค้นไม้ และสัตว์ป่าให้รอดพ้นจากการทำลาย หรือการลอบเข้ามาฆ่าสัตว์ ในบริเวณนี้จึงร่มครึ้มไปด้วยต้นไม้สูงใหญ่ขนาดนาพันธุ์ และเป็นที่พึ่งพิง อันอบอุ่นและปลอดภัยแก่สัตว์น้อยใหญ่หลากชนิด

เขตมรณวาสที่เข้ามาปฏิบัติธรรม จะแยกบริเวณอยู่กับพระเณร และระหว่างหญิงชายจะแยกกัน ทุกชีวิตที่นี่มีแต่ความสงบสุข แม้แต่ สรรพสัตว์ทั้งหลายภายในวัด ก็ได้อยู่อาศัยในบุญของหลวงตา อยู่อย่าง มีความสุข ไม่ว่าจะเป็นไก่ นกยง นก กระรอก กระแต ลิง กระเจง กระต่าย เต่า และสุนัข ฯลฯ แต่สัตว์ที่ชอบทำร้ายสัตว์อื่น เช่น งู ก็จะถูกกั้นให้อยู่ นอกบริเวณ หรือจับไปปล่อยในป่าใหญ่ที่อุดมสมบูรณ์ สัตว์ทั้งหลาย ต่างมีอาหารกินอย่างอุดมสมบูรณ์ เพราะต้นไม้ชนิดต่างๆ ที่ออกดอก ออกผล ไม่ว่าจะเป็นขนุน มะเฟือง มะไฟ น้ำนมราชสีห์ กล้วย ฯลฯ ต้องปล่อยให้สุกคาต้น เพื่อจะได้เป็นอาหาร ของสัตว์ทั้งหลาย

เสียงเจ๊อแจ้วของไก่ นก และสัตว์อื่นๆ จึงมิให้ได้ยินอยู่ตลอดเวลา ท่ามกลางธรรมชาติที่ร่มเย็น ทุกชีวิตต่างมาพึ่งในบุญของ หลวงตา

องค์ท่านหลวงตาไม่ได้ให้ท่านเฉพาะภายในวัดนี้เท่านั้น หากยัง
เพื่อแผ่เมตตาไปทุกหย่อมหญ้าที่ขาดแคลน ไม่ว่าจะเป็นโรงพยาบาล
โรงเรียนต่างๆ สถานที่เลี้ยงเด็กกำพร้า ฯลฯ หลวงตาก็ก็นำความ
อนุเคราะห์ทั้งนั้น เพราะวัดป่าบ้านตาดเปรียบเสมือนโรงงานใหญ่
ที่จะแผ่แผ่แก่ผู้มีความจำเป็นทั่วประเทศไทย รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้าน
ได้แก่ประเทศลาว เป็นต้น

ในยามเช้า พระภิกษุผู้มีหน้าที่จะจัดอาสนะหลวงตา ด้วยความ
ละเอียดประณีตและเคารพ

ช่วงเช้ามืดก่อนปิ่นทบาท จะเป็นการเตรียมสถานที่สำหรับฉัน
จังหัน โดยทั้งพระและเณรต่างช่วยกันทำความสะอาด จัดอาสนะ กระโถน
ช่อดูพื้นศาลาด้วยกาบมะพร้าว (ศาลาพื้นไม้ชั้นบน) ปิดกวาด
ศาลาและบริเวณรอบๆ อย่างสำนึกดีพร้อมเพรียง

พระและเณรทำความสะอาดศาลา

หลวงตามหาบัว วัดป่าบ้านตาด

งานการทุกสิ่งทุกอย่าง ท่านจะพยายามทำอย่างขยันแข็ง มีสติ และเป็นระเบียบเรียบร้อยตามที่ครูบาอาจารย์ท่านสอนเน้นอยู่เสมอตลอดมา

องค์หลวงตาออกบิณฑบาตพร้อมพระวัดป่าบ้านตาด

พอได้อรุณ วันใดที่ท้องฟ้าดเป็นปกติ ไม่มีวิเวกว่าฝนจะตกท่านจะครองจีวรซ้อนสังฆาฏิ แล้วออกบิณฑบาต โดยพร้อมเพรียงกัน เดินมุ่งหน้าไปทางหมู่บ้านตาด ระยะทางไปกลับ ๓ - ๔ กิโลเมตร ขากลับแวะรับบาตรจากญาติโยมที่มาจากในเมือง และต่างจังหวัดในบริเวณหน้าวัดอีกครั้งหนึ่ง

เมื่อเสร็จจากบิณฑบาต พระเถรและภราดรต่างช่วยกันจัดอาหารคาวหวานเป็นหมวดหมู่ใส่ถาดไว้ เพื่อให้ญาติโยมทั้งที่มากับปฏิบัติธรรมและที่มาทำบุญตอนเช้า ได้รับประทานหลังพระฉันเสร็จแล้ว

เมื่อพระเถรจัดอาหารเสร็จเรียบร้อยแล้ว จากนั้นหลวงตาจะอนโมทนาให้พร เสร็จแล้วพระเถรท่านจะพิจารณาอาหารในบาตรก่อน

ด้วย ปฏิสังขยาโยนิโสญ์ เสร็จแล้วฉันในบาตรด้วยมือ มีอาการสำรวม
เยียบกริบ เหมือนไม่มีใครรับประทานอาหารอยู่ในบริเวณนั้น

เสร็จการฉันเช้าแล้ว ผู้มาทำบุญเข้าพร้อมใจกันฟังเทศน์จาก
หลวงตา หลังฟังเทศน์จบ ญาติโยมต่างพากันกลับ

สำหรับพระเณรต่างองค์ต่างกลับร้าน (แคว) ที่พักปฏิบัติธรรม
มีการเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาตลอดวัน อาจมีการพักผ่อนบ้างแล้วแต่
ความอดสำหะ พยายามของแต่ละองค์

ช่วงเวลาบ่าย เป็นเวลาที่พระมาร่วมกันฉันน้ำร้อนหรือน้ำปานะ
ที่โรงไฟหรือโรงต้มน้ำร้อนแค่ช่วงเวลาสั้นๆ ชัก ๑๕-๓๐ นาที อันเป็น
การพักผ่อนจากการภาวนา เสร็จจากนั้นก็แยกย้ายเข้าที่ภาวนาต่อจนถึง
ในช่วงประมาณบ่าย ๓ โมง พระเณร พร้อมเพรียงกันออกมาทำข้อวัตร
ปิดกวาดร้าน และบริเวณทางเดิน ตลอดถึงรอบศาลาจากนั้นขัดถู
ทำความสะอาดพื้นศาลา เติมน้ำล้างเท้าบริเวณรอบศาลา และในห้องน้ำ
ห้องส้วมให้เต็ม

พระทั้งวัดช่วยปิดกวาดบริเวณวัด

ดำเนินตามปฏิปทาของหลวงตา

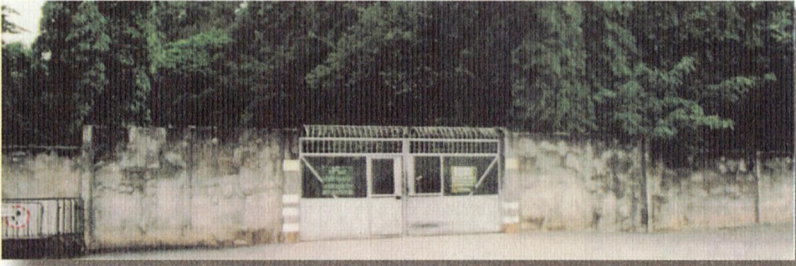
หลวงตาท่านดูแลรักษาศิษย์พระเณรของท่านมาก ท่านพยายามรักษาสภาพวัดให้เหมาะสมสะดวกในการบำเพ็ญเพียร ท่านไม่ให้พระเณรต้องมกิจนิมนต์หรือการงานอย่างอื่นอันเป็นการขัดต่องานจิตตภาวนาซึ่งเป็นงานหลัก ท่านทะนถนอมศิษย์พระเณรไม่ให้มีมลทิน ไม่ให้ช้องแฉะกับคนภายนอกโดยไม่จำเป็น วิทย์ไม่ให้ฟังหนังสือพิมพ์ไม่ให้อ่าน ไม่นำไฟฟ้าเข้ามาในวัดเครื่องใช้ไฟฟ้าจึงมีไม่ได้

หลวงตาท่านสอนเสมอว่า “อย่าให้มีวัตถุธรรมา หนึ่งแต่จิตใจแห่งผาก ให้หรรษาด้วยคุณธรรมความดี วัตถุธรรมาของพอมือพออาศัย ก็พอเพียง ร่างกายมันไม่ต้องการอะไรมากหรอก แต่หัวใจมันมันไม่รู้จักพอ จึงทุกข์ร้อนกันทั่วแผ่นดิน เศรษฐีผู้มั่งคั่งนั้นแหละตัวมันหนักทุกข”

ถ้ามีธรรมในหัวใจบ้างแล้ว แม้จะจนอยู่บ้างก็พอเป็นพอไป คนเราเป็นทุกข์เพราะหัวใจไม่รู้จักพอต่างหาก

ด้วยเหตุนี้ หลวงตาท่านจึงสอนพระเณรเสมอ เรื่องความเรียบง่ายมีกนน้อย สันโดษ การใช้สอยจตุปัจจัยไทยทาน ที่ศรัทธาญาติโยมถวายมานั้นให้ใช้สอยด้วยความประหยัดด้วยเหตุด้วยผล ความจำเป็นเท่านั้น

อีกคำสอนหนึ่งที่หลวงตาท่านสอนพระเณร ก็คือ “จงเป็นผู้มีความเรียบง่าย สะอาดทั้งภายนอกและภายใน ให้เป็นผู้มีกนน้อยสันโดษ ยินดีตามมีตามได้ ไม่เลาะไม่แสวงหา ไม่คลุกคลี บรรารภความเพียรแผดเผากิเลส รักษาศีลให้บริสุทธิ์ อย่าให้ตีเตียนตนเองได้ในเรื่องศีลเร่งสมาธิ ปัญญาอย่าช้า ตลาดแห่งมรรคผลนิพพาน คือ วิมุตติ หลุดพ้นรออยู่ไม่ไกล”

ประตูรั้วในทางเข้าวัด ไม่มีป้ายชื่อวัด

ทึนไม่มี 'ป้ายชื่อ'

หลายท่านที่ตั้งใจจะมากราบหลวงตาที่ 'วัดป่าบ้านตาด' อาจจะแปลกใจหากไม่พบป้ายชื่อวัด แต่นั่นก็อาจจะทำให้หลายคนได้นึกคิดจากปริศนาธรรมนี้ว่า

ก็เลิกไม่เห็นมีป้ายชื่อ แต่มันสามารถสร้างความทุกข์ภายในแก่เราได้ บางครั้งจนถึงกับน้ำตาาร่วง

ในทางตรงกันข้าม สติปัญญาที่ใช้ในการถอดถอนก็เลิกไม่ได้ มีป้ายชื่อ หากผู้ใดมีความหาคาเพียร เจริญสติปัญญาได้สูงขึ้น แล้วย่อมสามารถก้าวพ้นจากทุกข์ได้เป็นลำดับๆ ไปเช่นเดียวกัน

ทำให้หลายท่านพอจะรู้ว่า หลวงตาท่านสอนอะไรตั้งแต่เริ่มก้าวเข้ามาในวัดนี้

ศาลาใน

บ้านตาด... จากวันวานถึงวันนี้

จังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญมากในภาคอีสาน มีพื้นที่กว้างใหญ่พอๆ กับจังหวัดนครราชสีมา มามีบทบาทในสมัยสงครามเวียดนาม ถูกใช้เป็นฐานทัพทางอากาศที่สำคัญ ความเจริญในจังหวัดจึงได้เริ่มต้นในเวลานั้นจากสนามบินที่ใหญ่โตกว้างขวาง ก็เกิดมีธุรกิจโรงแรม และพาณิชยกรรมอื่นตามกันเข้ามา ขณะเดียวกันที่วัดป่าต่างๆ มีพระปฏิบัติที่มีปฏิปทาเคร่งครัดเป็นที่ประทับใจของคนทั้งหลาย ก็เริ่มเป็นที่รู้จัก

บ้านตาดเป็นหมู่บ้านเล็กๆ มิใช่มีกลิ่นคาวเรือลอยอยู่ห่างจากถนนใหญ่ประมาณ ๑๐ กม. และอยู่ไม่ไกลจากสนามบิน เวลาที่เครื่องบินขึ้นหรือลงจะพอได้ยินเครื่องยนต์ครางกระหึ่ม ถนนเข้าสู่หมู่บ้านตาดผ่านหมู่บ้านดงเค็ง เป็นถนนลูกรังเล็กๆ กว้าง ๓ เมตร ผ่ากลางทุ่งนา ขณะรถวิ่งผ่านทุ่งมีวนตัวตามหลังรถกระบะย้อนกลับเข้ามาในรถ ทำให้ผู้โดยสารกลายเป็นคนผิวแดงผมแดงจากฝุ่นลูกรังที่ติดเต็มตัวเต็มหัวเต็มหูไปหมดแต่พอถึงจุดฝุ่นถนนที่เต็มไปด้วยฝุ่นก็กลายเป็นทะเลโคลนสีแดง ส่องข้างทางถนนเงินทองไปด้วยน้ำ รถลื่นไถลตกถนน เป็นอุปสรรคต่อการเดินทางทั้งเข้า และออกยังมีทางเชื่อมออกไปสู่หมู่บ้าน และสถานที่ต่างๆ มากมาย เช่น ภูฝอยลม ซึ่งเป็นภูเขานาดย้อมแบบเดียวกับยอดเขาที่เชียงใหม่ ที่มองเห็นตัวเมืองอุดรที่สวยงามได้ ภูฝอยลมเป็นชื่อเรียกตามลักษณะของมัน จากความสูงจึงมีเมฆปกคลุมยอดเขาในฤดูหนาวยามเมื่อมีลมพัดละอองน้ำเล็กๆ ในเมฆก็จะเกิดเป็นฝอยละอองน้ำปลิวตามลม ทำให้เปียกชื้นต้องใส่เสื้อผ้ากันฝน และความหนาว เป็นภูฝอยลมที่หนุ่มสาวชาวอุดรใช้เป็นที

นัดพบ สร้างสัญญาณรบกวนกันมามากต่อมาก อยู่ห่างจากบ้านตาดไม่กี่กม. ในสมัยก่อนเส้นทางทรก้นดรามากแต่เดี๋ยวนี้ไปมาสบาย ถนนหนทางดีมากเป็นที่ท่องเที่ยวประจำเมืองอุดร ผู้คนนิยมขึ้นไปเที่ยวกัน

บ้านตาด.....สภาพเดิมของหมู่บ้านมีบ้านอยู่ไม่กี่หลัง ถนนที่ผ่านเข้ามาในหมู่บ้านจนถึงวัดเป็นถนนลูกรังเล็ก ๆ แคบมาก หลวงตา ท่านจะคอยดูแลค่อยๆ ทำถนนทีละเล็กละน้อยตามกำลังบุญที่บรรดาศิษย์ทั้งหลายร่วมบริจาค ชาวบ้านทนดูหลวงตาเดินบนคันนามารับบิณฑบาตในหมู่บ้านไม่ได้ จึงได้ร่วมใจถวายที่ดินสร้างถนนเข้าวัดให้หลวงตาท่านสะดวกขึ้น หลวงตาท่านว่าจ้างให้ตาอินทร์คนขับรถหกล้อมาซ่อมแซมถนนที่ฝนตกชะเป็นหลุมเป็นบ่อเสีย ตาอินทร์พร้อมด้วยคนงานที่มีอยู่เพียง ๒ คน จึงมีหน้าที่ขนหินลูกรังมาถมตามหลุมตามบ่อช่วยกันกลบหลุมเกลี่ยดิน และหินให้เรียบ

ท่านหลวงปู่ลีและท่านหลวงปู่บุญมี มีหน้าที่คอยดูแลถนนให้อยู่ในสภาพดีแทนหลวงตาขณะที่หลวงตาท่านไม่อยู่ ฝนตกหนักที่ไร ทั้งสองท่านต้องออกมาสำรวจถนนทุกครั้ง

หลวงปู่ลี

หลวงปู่บุญมี

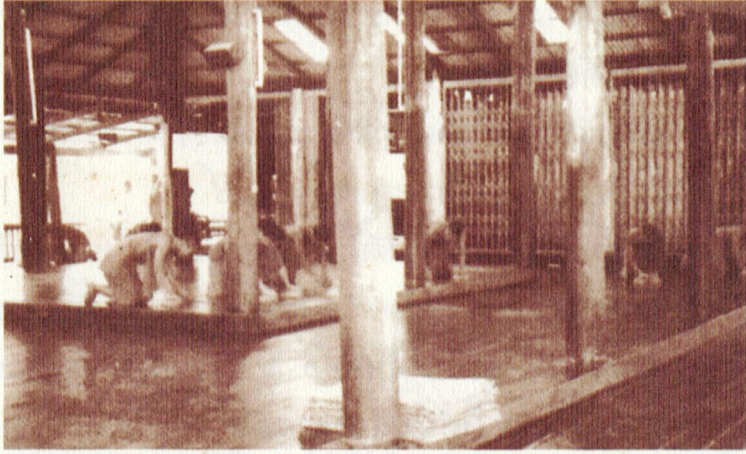
ถนนลูกรังจากหมู่บ้านดงเค็งเข้ามาทะลุหมู่บ้านตาด ช่วงแรกก็มีการลาดยางในหมู่บ้านก่อน หลังจากนั้นค่อยลาดยางขยายไปที่ละนิด

จนไปถึงหน้าวัด ส่วนที่ผ่านรอบหมู่บ้านยังไม่ได้ลาดยางต้องรอไปอีกนานหน่อยจึงได้ทำหมู่บ้านตาดที่เจริญขึ้นอย่างทุกวันนี้ เป็นเพราะหลวงตาท่าน มีคนศรัทธาเข้ามาราบท่านมากขึ้นทุกๆ วัน ผู้คนในหมู่บ้านมีอาชีพเพิ่มขึ้น อาชีพขายกับข้าวไล่บาตรทุกๆ เช้า สร้างรายได้ให้แต่ละครอบครัว ตั้งแต่หน้าปากทางถนนใหญ่มุ่งเข้าสู่วัดป่าบ้านตาดร้านค้าที่เคยเป็นกระต๊อบเล็กๆ ก็กลายเป็นตึก ๒ - ๓ ชั้น ชุมชนใหญ่ขึ้นขยายออกไปทุกทิศ มีเด็กเล็กๆ เข้าวัยเรียนมากขึ้นในโรงเรียนที่อยู่กลางหมู่บ้าน ซึ่งเมื่อก่อนเป็นบ้านของหลวงตา ลูกหลานของท่านอยู่บริเวณหน้าโรงเรียน

กำแพงวัดที่เห็นอยู่นี้สร้างโดย มีหลวงปู่บุญมีเป็นผู้ทำ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๑๙ เสร็จเมื่อเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ ใช้แรงงานของชาวบ้านตาดทั้งสิ้น ล้อมรอบเขตวัด ๑๖๓ ไร่ ๒๒ ตารางวา

ศาลาไม้ภายใน (ศาลาครัว) ที่ปัจจุบันยกสูงขึ้น ขึ้นบนยังต้องถูด้วยกาบมะพร้าวอยู่เหมือนเมื่อ ๓๐-๔๐ ปีก่อน ไม้กวาดบนศาลาก็เป็นไม้กวาดพิเศษที่มีตัวกวาดที่ยาวที่สุดในโลกไม้ด้ามจับจะยาวกว่าปกติ ใช้กวาดพื้นที่ถูกขัดเงาด้วยกาบมะพร้าวแล้ววัดทุกวัดในสายพระป่าจะมีไม้กวาดอ่อน และไม้กวาดตาดเป็นสัญลักษณ์ เมื่อก่อนพระมีน้อยไม่เหมือนสมัยนี้เณรที่พอจะช่วยพระในการทำงานก็ไม่มี ผู้เฒ่า... คุณหมึกจึงต้องช่วยงานวัดเกือบทุกส่วนที่พอจะทำได้ตั้งแต่เล็กจนโต และจนถึงบัดนี้ ไม่ใช่แค่คุณหมึกคนเดียว ทั้งครอบครัวเลยที่ต้องถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องคอยดูแลรับใช้ไม่ว่าจะเป็นองค์หลวงตาท่าน หรือพระอื่นๆ ในวัดทุกองค์ก็เช่นกัน

พระและเณรขุดพื้นศาลาด้วยกาบมะพร้าว

โรงน้ำร้อนก็ยังอยู่เหมือนเมื่อแรกตั้งวัด เพียงแต่ย้ายกองพื้นด้านหลังออก ให้เหลือสั้นลงโปร่งขึ้นกว่าเดิม ปีบยังอยู่ด้านข้างเหมือนเดิม บ่ายก็เอาปีบใส่รถเข็นลงไปใส่น้ำเอาไปล้างทำความสะอาด และเติมน้ำในตุ่มไกลๆ ออกไปหลังวัด พระเณรที่ยังหนุ่มยังแน่นต้องเป็นผู้ดูแลเรื่องนี้ แม้ว่าได้เดินท่อน้ำไปภายในบริเวณวัดแล้วก็ตาม บางแห่งยังต้องอาศัยน้ำจากกรตเข็นน้ำเหมือนเดิม

โรงครัวสมัยก่อนก็มีสภาพเหมือนศาลาทั่วไป โครงไม้ไม่มีรั้วรอบขอบชิด เพราะสมัยก่อนคนไม่มากมายเหมือนทุกวันนี้ มีทางเดิน ศาลายกพื้นขึ้นมา ทางขวามือเป็นที่ที่โยมแม่ของหลวงตา และคนแม่หม่อมใช้เป็นที่นั่งรับประทานอาหารเช้า ไม่มีตู้เย็น ไม่มีน้ำแข็ง ไม่มีที่เก็บเนื้อสัตว์ ต้องรวนเนื้อให้แห้งเพื่อป้องกันการบูดเน่าเสีย รวนไว้แล้วก็เก็บเข้าตู้สังกะสีที่ดัดแปลงเป็นที่ใส่ของที่รวนแล้ว ทำเป็นชั้นยกสูงขึ้นเพื่อกันหนู แมลง และสุนัข เพราะขณะนั้นกำแพงวัดยังไม่ได้เป็นกำแพง

คอนกรีตเช่นปัจจุบัน บางส่วนมีรั้วลวดหนามกันหลวมๆ จึงมีสัตว์ต่างๆ เข้ามาเพ่นพ่านในวัดอยู่เสมอ

กฎพระยกสิ่งจากพื้นดิน ข้างล่างเก็บเศษไม้กระดานเยอะแยะไปหมด เพื่อใช้ทำงานก่อสร้างกระจุกกระจิกทั่วไป

ตั้งแต่องค์หลวงตาท่านตั้งวัดนี้ ท่านอยู่กฎมา ๒ หลัง หลังแรกเป็นกฎเล็กๆ เฉพาะองค์ท่านอยู่หลายปีซ่อมแซม ๓ ครั้งจนกระทั่งหมดสภาพ คณะศิษย์จึงสร้างกฎหลังที่ ๒ ถวายท่านให้ดูเหมาะสม หลวงตาใช้กฎหลังที่สองนี้เป็นเวลาหลายสิบปี จนถึงเดือนเมษายน ๒๕๕๑ จึงซ่อมแซมปรับปรุงใหญ่เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๑ จนแล้วเสร็จให้องค์หลวงตาเข้าจำวัดได้เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๑ รวมเป็นเวลา ๑๘ วันเต็ม มีผู้คนเข้ามาช่วยงานกันคนละเล็กละน้อย นับเป็นพันคน ซึ่งมาจากทั่วสารทิศทำงานกันทั้งกลางวันและกลางคืน ขณะร่วมกันทำงานเกิดมีคนรู้เท่าไม่ถึงการณ์เอาดินจากกฎหลวงตาตั้งใจจะเอาไปบูชา แต่เอาไปมากหน่อย กลางดึกคืนนั้นมีเทวดาในชุดขาว ๘ องค์ มาเข้าฝันต่อว่า เอาดินวัดมาทำไมให้เอาไปคืน เทวดาเขาเผ่าวัดนี้มา ๔๐๐ กว่าปีแล้วเท่านั้นแหละวันรุ่งขึ้นต้องรีบเอาไปคืน และต้องขอขมาต่อเทวดาทั้งหลาย

กฎหลังแรก

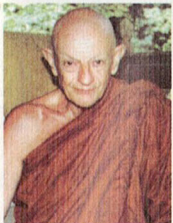

กฎหลังที่ ๒

กุฏิหลังที่ 3 (บูรณะ 11 - 28 เมษายน 2551)

ผู้เล่า...คนหมึก..บอกว่าอยู่ไม่ทันหลวงปู่บุญมี คุณพ่อของคุณหมึกเล่าให้ฟังว่าหลวงปู่บุญมีเป็นผู้รับผิดชอบทุกอย่างภายในวัดหลวงปู่ท่านอยู่กุฏิเดียวกับที่ท่านอาจารย์สุดใจอยู่ทุกวันนี้ ท่านอาจารย์ปัญญา อยู่กุฏิเดิมจนท่านมรณภาพเมื่อ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๗ ในขณะนั้นมีพระ อयरาร ๑๐ รูป มีหลวงปู่สี กุศลธโร หลวงพ่อปัญญา ปัญญาวิฑูโร ท่านอาจารย์เชอร์รี่ ท่านอาจารย์ประยูร ท่านอาจารย์อินทร์ถวาย สันตสกลโก ท่านเหล่านี้อยู่ที่วัดมาก่อน ส่วนท่านอาจารย์สุดใจ ท่านตนโม ท่านอาจารย์วันชัย วิจิตรโตเข้ามาทีหลัง ท่านอาจารย์เหล่านี้นักงอคักต่างช่วยกันดูแลวัด จนเป็นวัดอยู่เช่นทุกวันนี้

หลวงพ่อปัญญา

พระอาจารย์เชอร์รี่

อาจารย์อินทร์ถวาย

พระอาจารย์วันชัย

พระอาจารย์สุดใจ

ท่านอาจารย์ปัญญาเข้ามาพร้อมมกับหลวงปู่เชอร์รี่ คุณหมึก.. บอกว่าตั้งแต่จำความได้ก็เห็นท่านแล้ว หลวงพ่อปัญญาบิณฑบาต อยู่แถวโรงครัวภายในวัด เพราะท่านเป็นโรคกระดูก ส่วนท่านเชอร์รี่ บิณฑบาตในหมู่บ้าน มีพระฝรั่งอีกรูปหนึ่ง คือ ท่านทีลีบ บิณฑบาต พร้อมท่านปัญญา ต่อมาท่านทีลีบหายไป ไม่แน่ใจว่าท่านสึกออกไป หรือ กลับต่างประเทศไปแล้ว

เส้นทางบิณฑบาตของหลวงตา สมัยที่หลวงตาท่านออกไป รับบาตรที่หมู่บ้าน ท่านจะออกเดินจากวัดตามเวลาสมควร คือกะว่าพระ ทั้งหลายที่ออกบิณฑบาตไปก่อนหน้าแล้ว จะมารวมกันที่หน้าหมู่บ้าน พอดี หลวงตาท่านเดินรับบาตรจากผู้คนในหมู่บ้านผ่านหน้าบ้าน

หลวงตาท่านเดินรับบาตรจากผู้คนในหมู่บ้าน

คุณหมึกไปแล้วเดินอ้อมตรงไปยังถนนหน้าโรงเรียนบ้านตาด จากนั้น จึงวกกลับมาทางเดิม อีกที่ที่หลวงตาท่านเดินออกรับบาตรเป็นถนน สายเล็กๆ นับว่าท่านเดินไกลพอสมควรทีเดียว ขนาดคุณหมึกขี้จักยาน

ไปวัดยังเหนื่อยจะแะอยู่แล้ว ท่านเดินออกมารับบาตรไกลเหลือเกิน ต่อมาภายหลังท่านเดินรับบาตรตรงสามแยก (หน้าโรงเรียนบ้านตาต) หลังจากนั้นต้องย่นเส้นทางรับบาตรเรื่อยมาตามความเหมาะสมกับวัยของท่านที่มากขึ้นทุกปี

หลวงตาท่านเดินออกมารับบาตร

หลวงตาเป็นผู้นำรับบาตรร่วมกับพระองค์อื่นๆ ท่านเดินสะพายบาตรออกจากวัดองค์เดียวไม่มีใครตาม เดินออกไปตามถนน ท่านเป็นพระที่เดินเร็วมาก ดูเผินๆ ท่านเดินเนิบๆ หลังตรง เดินเอื่อยๆ ช้าๆ แต่ขอโทษที่ คุณหมึก..บอกว่าอย่างเขายังเดินตามไม่ทัน ตอนที่ คุณหมึกบวชเดินบิณฑบาตในหมู่บ้านตาตออกไปบริเวณรอบนอก หลวงตาบิณฑบาตแค่สามแยก พวกพระยังต้องเดินจ้ำๆ กันออกไปให้ทันท่านที่จะรับบาตรที่จุดนัดพบบริเวณสามแยก หลวงตาท่านเป็นผู้นำรับบาตร พอรับบาตรจนถึงองค์สุดท้ายแล้ว พระต่างต้องรีบจ้ำสุดกำลังเพื่อแข่งองค์ท่านขึ้นไป รับเข้าวัดไปปฏิบัติหน้าที่ก่อนท่านขึ้นศาลาขณะนั้นมัทธาน้อยที่คอยรับบาตรจากหลวงตา

เดี๋ยวนี้หลวงตาท่านชรามากแล้ว อายุขึ้นปีที่ ๘๖ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ไม่ได้บิณฑบาตด้วยตัวท่านเองแล้ว ท่านอาจารย์สุดใจจะรับ

ปณทบาทแทนองค์หลวงตา เมื่อวัดป่าบ้านตาดเป็นที่รู้จักกันทั่วโลกผู้คนต่างหลั่งไหลมากันแน่นวัดทุกวัน บางวันพระต้องใช้เวลาเฉพาะตักอาหาร และจัดอาหารเกินกว่า ๑ ชั่วโมง แล้วหลวงตาท่านฉันเพียงไม่กี่คำ สำหรับการเดินทางออกไปบริจาคทานขององค์ท่านหลวงตาบรรดาลูกศิษย์รวมทั้งผู้เล่า...คนหมึกไม่อยากจะให้องค์หลวงตาต้องเดินทางไกลๆ อยากให้ท่านพักผ่อนอย่างเต็มที่...ที่วัด

อัครรรยหลวงตา...หลวงตาท่านออกจากวัดไปเยี่ยมโรงพยาบาลทุกวันทำงานส่วนวันเสาร์ - อาทิตย์ ท่านจะไปเยี่ยมวัดต่างๆ ขนสิ่งของทั้งของกินของใช้ที่จำเป็นไปส่งเคราะห์ให้ทุกหนทุกแห่งไม่ได้ขาด ความเมตตาของท่านแม้แต่คนขับรถนำขบวนของท่านเดินทางไปเชียงใหม่ มีคนเล่าให้ฟังว่าตำรวจที่ขับรถนำขบวนของท่านไปตามหน้าที่ แต่ใจเป็นทุกข์เพราะไม่รู้ว่าจะหาเงินให้ลูกได้อย่างไร วันเปิดเทอมใกล้เข้ามาจนถึงจุกแล้วหมดหนทางจะหาเงิน ๘,๐๐๐.- บาท

หลวงตาท่านนั่งรถติดตามมาเป็นคนที่สอง ท่านคงพิจารณาเห็นความไม่สบายใจของคนขับนำขบวนท่านสั่งให้จอดรถข้างทาง มีคนสงสัยว่าท่านสั่งให้จอดทำไมท่านให้คนนำเงินไปให้คนขับรถนำขบวนคนละ ๑๐,๐๐๐.- บาท ผู้เล่า...ตัวคุณหมึกเองไม่เคยสงสัยเลยว่าหลวงตาท่านรู้ได้อย่างไร ตั้งแต่เลิกจนโตใกล้เกษียณอายุเข้ามาทุกทีแล้วคุณหมึกอยู่กับหลวงตามาโดยตลอด และกล่าวด้วยว่าได้เป็นผู้เป็นคนถึงทุกวันนี้ได้ก็เพราะความเมตตาขององค์หลวงตา และองค์ท่านเคยพูดถึงคนบางคนว่า “จะไม่มีแผ่นดินอยู่” ฯลฯ ผู้เล่า...คนหมึกยังแปลกใจเลยและคิดว่าคงไม่เป็นเช่นนั้น เดียวนี้จึงได้เห็นชัดว่าเรื่องที่ท่านพูดไว้เป็นจริงทุกประการ ผู้คนคงเห็นความอัครรรยขององค์

หลวงตามากขึ้นเรื่อยๆ คนใหม่ๆ เข้ามากราบท่านมากขึ้น การเข้าแถว
ใส่บาตรหน้าวัดก็ยาวขึ้นๆ เมื่อก่อนเป็นโต๊ะไม้ เดียวนี้เป็นโต๊ะสแตนเลส
หลังคาอลูมิเนียม ยาวจากหน้าวัดไปถึงประตูชั้นนอกเกือบจะต้อง
เรียงสองแถวอยู่แล้ว เป็นที่น่าดีใจที่มีคนเข้ามาทำบุญที่วัดมากขึ้น

ไปเยี่ยมโรงพยาบาล

ไถ่ชีวิตช้าง

ไถ่ชีวิตช้าง.....เมื่อไม่นานมานี้มีผู้ใจบุญนำช้างมาถวาย
หลวงตามด้วยความสงสารที่เจ้าของจะขายไปทางใต้เอาไปทำงาน
ช้างเชือกนี้อายุ ๕๐ ปี เป็นช้างพลาย(เพศผู้) บลายงาและปลายหาง
ถูกตัดขนหางก็ถูกถอนออกจนหมด ดูแล้วเหมือนหางหมู ก็เป็นหน้าที่
ของพระอีกเช่นเคยที่ต้องทำโรงช้างให้เป็นพิเศษ เลี้ยงดูอย่างดีด้วย
อ้อย และสับปะรด ช้างมีอาหารบ้วนถึงปากเรียกง่าย ๆ ว่าอยู่ดีกินดี
ตามประสาวัดป่าบ้านตาด

ผู้เขียน....คุณหลวง...ได้แต่รำพึงในใจว่า วัวก็มีแล้ว ควาย
ก็มีแล้ว ช้างก็มีแล้ว ต่อไปคงจะเป็นม้า ผู้เขียน... คุณหลวงยังเคย
คิดเล่นๆ ว่าน่าจะไปหาม้าแคะเอามาถวายท่านบ้าง คิดอยู่ไม่กี่วันสัปดาห์
ม้าตัวสูงใหญ่ประมาณม้าแข่ง ๒ ตัว ก็เดินทางมาถึงวัดสมดังที่คุณหลวง
คิด ครบสูตรแล้วนี่ ช้าง ม้า วัว ควาย สุนัข ไก่ แดงในวัดก็มีตะกวด

อยู่ก่อนแล้วจำนวนมาก มีอาจารย์ท่านหนึ่งจับออกไปปล่อยตามวัดต่างๆ ๕๐-๕๐ ตัวแล้ว แต่ขณะนั้นในวัดก็ยังมีย่อยมากจับออกไม่ไหว จึงปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ เมื่ออาหารการกินสมบูรณ์เลยออกไข่งันจนเต็มวัด ส่วนนกก็ถูกจับออกไปปล่อยเพราะเป็นสัตว์อันตราย

ขณะนั้นวัดกำลังจะกลายเป็นสวนสัตว์เปิดมีสัตว์ป่าสัตว์แม่กระทิง เจ้ากระเจตวันน้อยๆ ที่เดินอยู่ตามกฎต่างๆ รอบวัดก็คุ้นรักดี เมื่อไม่มีใครทำอันตรายจึงเป็นกระเจตวันเชื่องเห็นคนก็ไม่กลัว เดินผ่านหน้าไปอย่างองอาจ

ตลาดนัดโค - กระบือ ที่วัดป่าบ้านตาด....หลวงตามหาบัว ท่านให้ความเมตตาทุกชีวิต ใครเอาช้าง ม้า วัว ควาย สัตว์สารพัดชนิดมาปล่อย ท่านก็เมตตาจับไว้ในความอันตรายของท่าน แต่หลายคนก็เจ้าความคิดแรกๆ ก็เป็นวัวและควายที่ไปใกล้ชีวิตมา เอามาถวายให้ท่านชนมาทีละคู่ทั้งแม่และลูกต่อมาก็กลายเป็นฝูง โดยเฉพาะในช่วงวันเกิดท่านวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ รถบรรทุกวัวและควายกันเต็มคันวิ่งเข้าออกวัดตั้งแต่เช้ายันดึกทั้งรถเล็ก และรถใหญ่ เจ้าของวัว และควายที่กำลังจะขายส่งเข้าโรงเชือดเห็นเป็นโอกาส ต่างขึ้นราคาได้ชีวิตสูงขึ้นอีกตัวละ ๕-๖ พันบาท ซึ่งผู้ใจบุญก็สู้ราคาด้วยความสงสารมัน

มีวัวและควายมารวมกันเป็นจำนวนมากกว่าพันตัวจนล้นวัด ต้องตั้งทีมทำงานทั้งพระ และฆราวาสคอยดูแลทั้งกลางวัน และกลางคืนเพื่อรอส่งมอบให้แก่ผู้ต้องการนำไปเลี้ยง ซึ่งคนเหล่านี้ต้องมีสัญญา กับท่านว่าจะไม่นำไปฆ่าให้เลี้ยงไว้เอาลูก หรือเอาไปทำงานจนสิ้นอายุไปเอง

ในวันแจกวัว และควายมีผู้มาลงทะเบียนกันมากมายเป็นคนมา

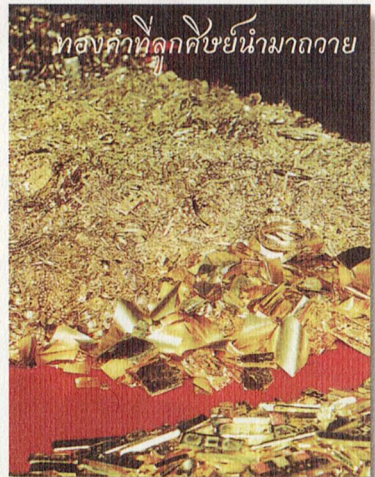

จากจังหวัดโดยรอบอุดรฯ งานนี้เป็นงานอีกเกรียกกว้างงานตลาดนัดโค-กระบือตามหมู่บ้าน เพราะเป็นงานบุญไม่เสียเงินซื้อขาย อาศัยเพียงโชคใครโชคใดก็จับฉลากได้ไปเดินจงวัด คว้าออกจากคอกขี้ควาย ที่กว้างขวางประมาณเกือบ ๑๐ ไร่ ผู้คนที่ชุมนุมอยู่ต่างปรบมือยินดีกับโชคของเขาที่ได้คว้าควายไปขุนเลี้ยง ในที่สุดคอกที่เต็มจนล้นก็ว่างลง หลุมที่เคยรกในคอกถูกย่ำจากกบดินวัวควายจนกลายเป็นพื้นดินราบเรียบ เป็นดินที่อุดมที่ได้ด้วยปุ๋ยคอกอย่างดี เพราะได้ทิ้งมูลของวัวควายคลุกเคล้าจนเต็มผืนดินจากเดือนสิงหาคมมาจนขณะนี้เดือนตุลาคมหญ้ายังไม่สามารถงอกขึ้นมาได้เลย ปุ๋ยคอกอาจจะแรงไปหน่อยก็ได้

ทองคำ ๑๒ ตัน ลุกสว่างงามสง่าอยู่ในคลังหลวง

หลวงตามานจะมียายุครบ ๘ รอบ คือ ๘๖ ปี ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๑๕๕๒ นี้ ท่านยังดูแข็งแรง เดินไม่ต้องใช้ไม้เท้าค้ำยัน ถึงก้าวเดิน และแต่ละก้าวจะช้าลงไป แต่ก็ยังมั่นคง สายตายังชัดเจนดีอยู่มาก ทุกเช้าหลวงตาจะอ่านข้อความที่มีผู้ส่งมาให้ท่านอ่านประกาศ

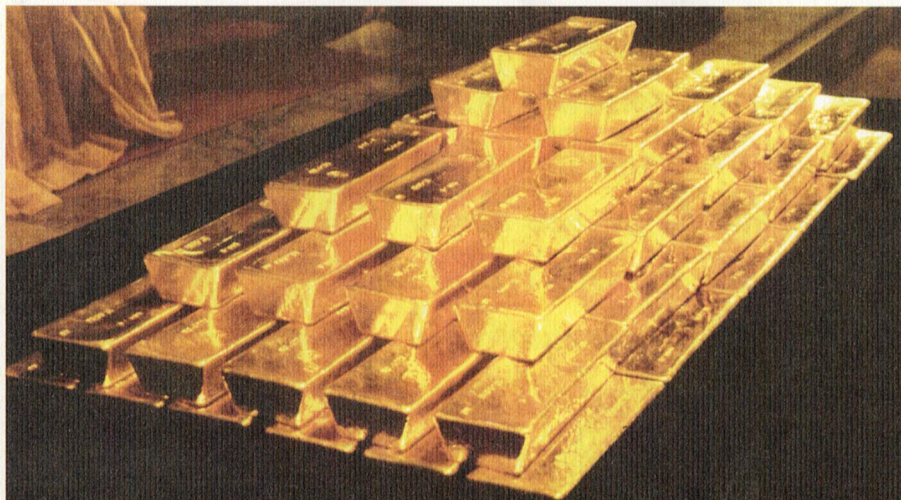
อาทิ จำนวนทองคำทั้งหมดที่รวบรวมได้ ซึ่งขาดอีกไม่กี่กิโลกรัมก็จะครบ ๑๒ ตัน หรือ ๑๒,๐๐๐ กิโลกรัมตามที่ท่านคาดหวังจะเอาไว้ให้เป็นสมบัติของชาติ เพื่อเกื้อหนุนชาติให้มีความแข็งแกร่งพอที่จะต่อสู้กับความหายนะทางเศรษฐกิจที่กำลังค่ออยู่ ชอนไชประเทศอย่างเงิบๆ ในปัจจุบัน

เมื่อ ๑๐ ปีที่แล้ว หลวงตาท่านเร่งให้พวกศิษย์ทั้งหลายช่วยกันระดมทองคำเข้าคลังหลวง เราต่างพากันซื้อทั้งท่าน รับเร่งกันทันทีโดยไม่มีการซักถามหาเหตุผล เพราะมีความศรัทธาต่อหลวงตาอย่างที่สุด ทุกคนต่างเร่งระดมบอกบุญหาทองคำไปยังญาติพี่น้องเพื่อนฝูงทั้งหลายขอให้พวกเขาเห็นถึงความตั้งใจดีและความห่วงใยที่หลวงตามีต่อประเทศชาติ

ด้วยจิตใจที่ยึดมั่นในองค์หลวงตา ผู้ที่เป็นผู้นำลูกศิษย์ทุกคนเต็มใจฝ่าพองหนามแห่งความไม่เข้าใจของผู้คนทั่วไป ด้วยความหนักแน่นได้รับทองคำที่ถูกสละทอดออกจากนิ้ว ซ้อมือ คอ ตั่งหู และหยิบออกจากกล่อง หรือกรสูบบัตส่วนตัว ถึงแม้จะเป็นมรดกตกทอดมาก็ตาม มีทั้งแหวน กำไล สร้อยคอ ตั้มหู กรอบพระธาตุ ล้วนถวายมาเพื่อร่วมบุญกับหลวงตา เป็นประวัติศาสตร์ของชาติไทยและของโลก ที่มีพระอรหันต์เป็นผู้นำให้ชาติพ้นภัยพิบัติจากพิษเศรษฐกิจที่เกาะกินอยู่

ทองคำแท่งละ 12.5 กิโลกรัม เตรียมนำเข้าคลังหลวง

หัวใจทองคำ

คำร้อง ทองกราน ทานา
(อ้างถึงในหนังสือหลวงตามหาบัวมหาบุรุษผู้ยิ่งใหญ่)
ทำนอง ทองกราน ทานา
ขับร้อง ยืนยง โอภากุล (แอ๊ด คาราบาว)

ชาติไทยไม่สิ้นคนดี หากมีไพร่คุกคาม
ปกป้องคุ้มครองแผ่นดิน เลือดหลังร้นชีวิตยอมพลี
ตั้งองค์มหाराชเจ้าตากสิน กู้แผ่นดินเป็นพุทธบูชา
ด้วยธรรมขององค์พระศาสดา น้อมมาบูชาเทิดไท้
ยามบ้านเมืองรุ่มร้อน พระท่านสอนชี้แนวทางเดิน
อย่างองค์หลวงตามหาบัว ประกาศตัวท่านเป็นผู้นำ
กอบกู้พิทักษ์ค้ำหลังหลวง รวมล้านดวงหัวใจทองคำ
ชาติไทยรุ่งเรืองยืนยง มั่นคงเพราะธรรมบันดาล
ชาติ ศาสนา กษัตริย์ ประชาชน
สร้างมหากศัล ร่วมกันบนผืนดินแดนไทย
มีหรือจน คนต้องแบ่งปัน องค์หลวงตาท่านหาตำแหน่ง
มาก้าวเดิน หลอมรวม หัวใจเดียวกัน
วิสุทธิเทพคุ้มครอง ชาติไทยเรืองรองอนันต์
วิสุทธิเทพคุ้มครอง ชาติไทยเรืองรองอนันต์กาล

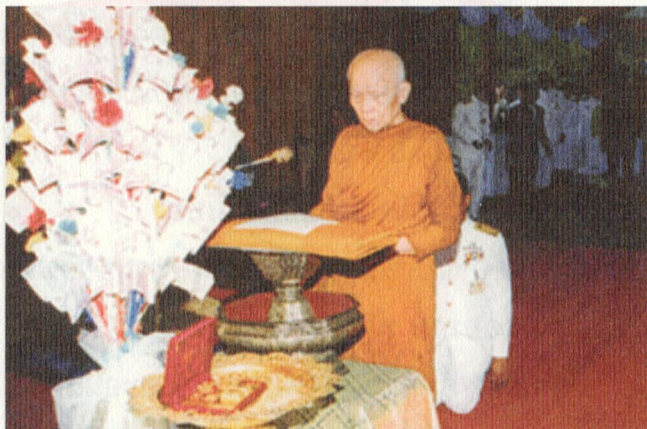
หลวงตามหาบัว วัดป่าบ้านตาด

องค์หลวงตามอบทองคำ ครั้งที่ ๑๔ และ ๑๕ ให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย
มอบครั้งที่ ๑๔ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ณ สวนแสงธรรม

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ เสด็จเป็นองค์
ประธาน ดร.ธารีชา วัฒนเกส ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็น
ผู้รับมอบทองคำ ๔๘ แท่ง ๖๐๐ กิโลกรัม

มอบครั้งที่ ๑๕ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ วัดป่าบ้านตาด

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ เสด็จเป็นองค์
ประธาน ดร.ธารีชา วัฒนเกส ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็น
ผู้รับมอบทองคำ ๓๖ แท่ง ๔๕๐ กิโลกรัม

ทองคำ - ดอลลาร์ ที่มอบเข้าสู่คลังหลวง

๖ กรกฎาคม ๒๕๕๑ - ๕ มกราคม ๒๕๕๓

ครั้งที่	วันที่มอบ	จำนวนสินทรัพย์ที่มอบ		
		ทองคำ		ดอลลาร์
		แท่ง	กิโลกรัม	
๑	๖ กรกฎาคม ๒๕๕๑	-	-	๑,๒๗๘,๐๐๐
๒	๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒	๘๓	๑,๐๓๗.๕	๓,๐๐๐,๐๐๐
๓	๒๑ เมษายน ๒๕๕๔	๘๒	๑,๐๒๕	๑,๐๐๐,๐๐๐
๔	๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔	๕๕	๖๘๗.๕	๓๐๐,๐๐๐
๕	๒๖ กันยายน ๒๕๕๔	๑๔๕	๑,๘๑๒.๕	๕๐๐,๐๐๐
๖	๑๑ เมษายน ๒๕๕๕	๔๐	๕๐๐	๓๐๐,๐๐๐
๗	๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๕	๔๐	๕๐๐	๓๐๐,๐๐๐
๘	๑๒ เมษายน ๒๕๕๖	๔๒	๕๒๕	๕๐๐,๐๐๐
๙	๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖	๔๙	๖๑๒.๕	๔๓๒,๐๐๐
๑๐	๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖	๘๒	๑,๐๒๕	๓๐๐,๐๐๐
๑๑	๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๖	๑๑๒	๑,๔๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๒	๑๒ เมษายน ๒๕๕๗	๙๕	๑,๑๘๗.๕	๒,๐๐๔,๐๐๐
รวม		๘๒๕	๑๐,๓๑๒.๕	๑๐,๒๑๔,๖๐๐
๑๓	๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗	๕๘	๗๒๕	-
๑๔	๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๐	๔๘	๖๐๐	-
๑๕	๕ มกราคม ๒๕๕๓	๓๖	๔๕๐	-
รวมทั้งสิ้น		๙๖๗	๑๒,๐๘๗.๕	๑๐,๒๑๔,๖๐๐

การถวายทองคำยังกระทำได้อีกเนื่องจากปิดโครงการเมื่อ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๗ แล้ว องค์ท่านหลวงตายังคงรับทองคำ ‘แบบซิมซำบ’ ต่อไปเพื่อให้ลูกศิษย์ และประชาชนทั้งหลาย ได้มีส่วนในการร่วมทำบุญหากศัลต่อไป

เมตตาธรรมของหลวงตา

หลายคนได้อ่านหนังสือ ‘หลวงตา วัดป่าบ้านตาด ๑’ จบแล้ว จะกล่าวว่า ‘ยังมีพระอย่างหลวงตาอีกหรือ’ หนังสือถูกกระจายไปสู่ผู้อ่าน ๑๕,๐๐๐ เล่ม แทรกซ้อนไปในที่ต่างๆ หลายๆ คน ยังไม่เคยได้รับรู้เรื่องราวของหลวงตา แม้ว่าจะมีข่าวเรื่องหลวงตารวบรวมทองคำเข้าคลังหลวง ในนาม ‘ผ้าป่าช่วยชาติ’ บ้างก็ยังทำให้หัยยอมรับไม่ได้ ไม่ต้องการให้ท่านเป็นพระการเมือง นักการเมืองกล่าวโจมตีท่านอยู่ตลอดเวลา แม้แต่ในจังหวัดอุดรธานีเองก็ยังมีผู้คัดค้านการทำงานของ ท่าน ทั้งๆ ที่จังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดที่ท่านทำประโยชน์ให้มากที่สุด ตั้งแต่การสร้างสถานีรถไฟ สะพานลอยข้ามถนน โรงพยาบาล โรงเรียนฯลฯ หลวงตามุ่งไปที่การพัฒนา และการดูแลรักษามนุษย ท่านทุ่มเทให้ทั้งหมด เมตตาของท่านไม่มีประมาณ ท่านให้จนติดลบ เพราะค่าใช้จ่ายที่บุคคลต่างๆ หน่วยงานต่างๆ ขอมามันเกินกว่าเงินในบัญชี ท่านทุ่มเทให้กับทุกเรื่องที่รับไว้ จำทุกเรื่องได้อย่างแม่นยำ

แม้หลวงตามีอายุมากขึ้นจะครบ ๘๖ พรรษา ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๒ ท่านก็ไม่ต้องการความช่วยเหลือใดๆ ในการต้องมาดูแลปรนนิบัติท่าน ท่านยังเดินตัวตรง แม้จะช้าลงกว่าเดิม หากธาตุขันธ์ อำนวย ท่านก็จะเดินทั่วทั้งวัด ตรวจตราทุกอย่างด้วยตัวท่านเอง หากใคร ใจดีไปวัดในช่วงเวลาที่ท่านเดินตรวจวัด ก็จะเห็นภาพท่านสองมือ ไขว่หลังเดินตรวจไปเรื่อยๆ เป็นภาพทั้งงดงามนัก ตามเส้นทางที่ท่าน ผ่านมาก็มีเจ้าหน้าที่ และพระคอยดูแลท่านอยู่ห่างๆ หากวันใดท่านเดิน ไม่สะดวกหรือเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทางไปยังมโหฬาร โรงพยาบาล และวัดต่างๆ ท่านก็จะนั่งรถตรวจรอบวัดทั้งข้างนอก และในกำแพงวัด

ปัจจุบันวัดมีเนื้อที่มากขึ้น จากที่แต่แรกมีเนื้อที่เพียง ๑๖๐ ไร่เศษ บัดนี้เนื้อที่เพิ่มเป็น ๓๐๐ - ๔๐๐ ไร่แล้ว ค่าที่ดินนอกกว้างขวางใหญ่โต ความจุของศาลารวมทั้งพระ ทั้งผู้มาร่วมทำบุญนับได้เป็นหลักพัน ที่จอดรถที่กว้างใหญ่มากแล้ว แต่ยังไม่พอรองรับรถที่เดินทางมาใส่บาตรในวันสำคัญ ได้ โดยเฉพาะในวันเสาร์ และวันอาทิตย์ ผู้คนจะเดินทางมาจากทุกสารทิศ แน่นขนัดทั้งคนทั้งรถ ทุกคนล้วนใจจดใจจ่อที่จะมาราบมนัสการองค์ท่าน เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตัวเอง และครอบครัว

ด้วยความเมตตาที่ไม่มีประมาณขององค์หลวงตา และศรัทธาที่ท่านสาธุชนมีต่อองค์ท่าน ผู้คนจึงหลั่งไหลเข้าหาท่านมากขึ้นทุกขณะ และทงงาน ท่านไม่ได้แจกเครื่องรางของขลัง แต่ท่านแจกธรรมะทุกวัน ท่านสอนให้ใช้ธรรมะเป็นเครื่องรางของขลังของจิตใจไปใช้ระกราบโคล่สิ่งสกปรกออกมาจากใจเสียก่อน แล้วบุญบารมีจะเข้ามาเอง ท่านสอนให้ละกิเลส ให้สร้างเกราะคุ้มครองของตนด้วยการรักษาศีล 5 ให้ครบ ท่านนี้ก็เพียงพอ ท่านสอนพวกเราเสมอว่าให้สร้างทานบารมี เพื่อเป็นเสบียงไว้ในภพหน้า

มีคนจำนวนมากนิยมชมชอบพระพุทธรูป พระเครื่อง ต่างเสาะแสวงหามาเป็นเจ้าของ บ้างก็เก็บไว้เพื่อบูชาระลึกถึงองค์พระ ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า บ้างก็ทำเป็นการค้าตามธรรมชาติของมนุษย์ที่ยังอยู่ในวังวนความโลภ พระเหล่านี้เปลี่ยนมือครอบครองไปตามความต้องการของตลาด ยิ่งเก่าแก่ดังงาม ก็ยิ่งเป็นที่นิยมชมชอบ โดยเฉพาะสิ่งที่ดีว่าเป็นของเก่า ก็อาจจะมีมูลค่ามากขึ้นตามกาลเวลา จะมีคนต้องการมาก เรียกว่าซื้อขายคล่องเป็นพุทธพาณิชย์

หลวงตามหาบัว วัดป่าบ้านตาด

องค์หลวงตาจึงไม่เห็นด้วยกับการที่พ่อค้าเอารูปครูบาอาจารย์ทั้งหลาย
มาวางขายบนทางเดินให้ผู้คนเดินเฉียดกรายไปมา ท่านไม่ปรารถนาที่จะ
เห็น และได้ดำหนัการกระทำเยี่ยงนี้เสมอ

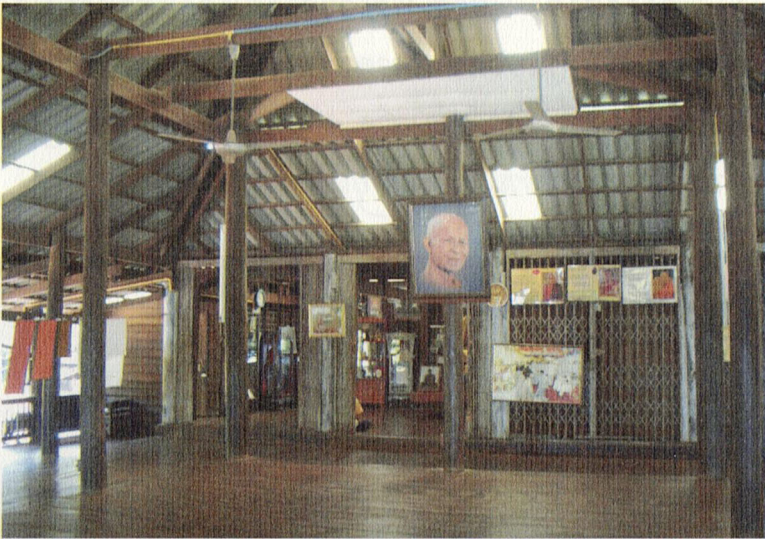
พระประธานบนศาลาที่วัดป่าบ้านตาดเป็นศรีสง่าแก่วัดมานาน
เข้ามาถึงวัดก็มองเห็นแล้ว ที่หน้าพระประธานมีพระพุทธรูปองค์เล็กอยู่
เพียง ๒ องค์ ประดิษฐานลดหลั่นกันลงมา ผิดกับบางวัดที่ศาลาแน่น
ไปด้วยพระบูชาต่างๆ แลยังมีบาตรน้ำมนต์ ราวเทียน กระถางธูป
วางเต็มไปหมด ความเรียบง่ายของศาลาวัดป่าบ้านตาดทำให้เห็นถึง
แก่นแท้ของพระพุทธศาสนา วัดที่อยู่ในสายธารของหลวงตาจะเหมือน
กันทุกวัด เป็นการวางรากฐานของวัดป่าและพระป่า แสดงให้เห็นถึง
ความเรียบง่าย

พระนาคคือพระพุทธรูปองค์กลาง ประดิษฐานอยู่ข้างหน้าพระ
ประธานในศาลา เป็นพระหล่อทึบสีของนาคขี้เภา งดงามไม่มีใครทราบ

ประวัติว่าท่านมาจากที่ใด เจ้าของผู้สร้างอธิษฐานเมื่อสร้างว่าอย่างไร
ที่รู้กันก็คือผู้ที่ครอบครองพระนาถองค์นี้ไว้เป็นการส่วนตัวมีอันเป็นไป
ทุกราย จนต้องอัญเชิญท่านมาประจำบนศาลา วัดป่าบ้านตาดให้เป็น
สมบัติส่วนกลาง เพื่อให้ผู้คนได้กราบไหว้ เป็นการสร้างบุญบารมีตามที่
เจ้าของดั้งเดิมได้ตั้งใจไว้ เมื่อมาอยู่วัด ก็ไม่ปรากฏมีเหตุการณ์ร้าย
อะไรอีกเลย

เรื่องนี้เป็นอุทาหรณ์ สำหรับผู้ที่ชอบสะสมพระ เล่นพระ นักเล่น
บางคนถึงขนาด พกกล้องส่องพระไว้กับตัว เห็นพระเครื่องเป็นไม่ได้
ต้องนั่งยองๆ ส่องพระหาตำหนิ ผู้เขียน....คุณหลวง...เคยได้ยิน
จากคำปรารภของเจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวรว่า ‘พระนั้นไม่ปลอม คนนั้นปลอม’
คนพวกนี้อาจต้องประสบกับเหตุการณ์อย่างเดียวกับที่บรรดาเจ้าของ
พระนาถทั้งหลายในอดีต พบมาจนเอาชีวิตไม่รอด

ศาลาวัดป่าบ้านตาด

การกราบพระ - การรับพร - กล่าวสาธ

๑. เรื่องการกราบพระ ท่านว่ากราบครั้งแรก ครั้งเดียววันนี้
ถูกต้องดีส่วนที่กราบ

๓ หนนั้น ท่านบอกว่า

กราบครั้งแรก ให้กล่าวคำว่า พุทโธ

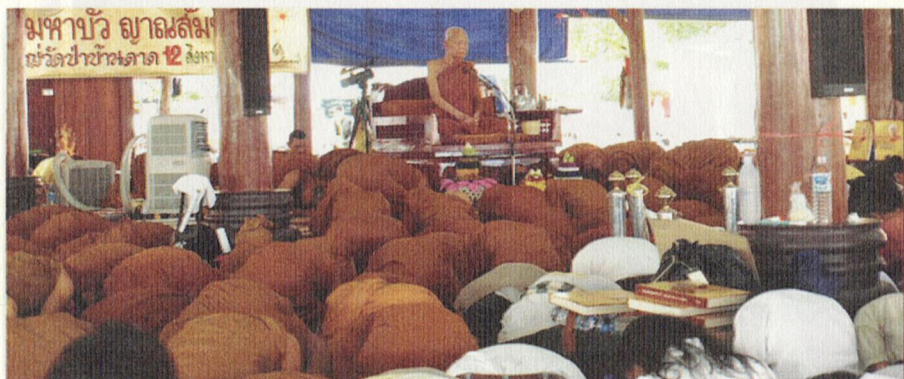
กราบครั้งที่สอง ให้กล่าวคำว่า ธัมโม

กราบครั้งที่สาม ให้กล่าวคำว่า สังโฆ

๒. การรับพร พระอาจารย์หลวงตาบอกว่า เวลาที่พระให้พร
อย่าฟังเฉยๆ

ให้กล่าวว่า พรนี้ข้าพเจ้าขอทอดให้กับ..... (ขอให้
พลังจิตท่านส่งไปให้แก่ผู้ล่วงลับที่เกี่ยวข้องกับเรา) ก็ให้ว่าตามท่าน
ไปรู้ไหม

๓. คำว่าสาธ - สาธ พระอาจารย์หลวงตาท่านบอก...
ท่านพระอาจารย์มั่นท่านบอกว่า เทวดามอบอกกับท่านว่า พวกเราเจ้าข้า
ทั้งหลายที่มาวัด เวลากล่าวคำว่า สาธ - สาธนั้นขอให้กล่าวดังๆ เพื่อให้
เทวดาเขาได้ยิน เทวดาท่านก็อยากได้บุญจะได้สาธด้วย

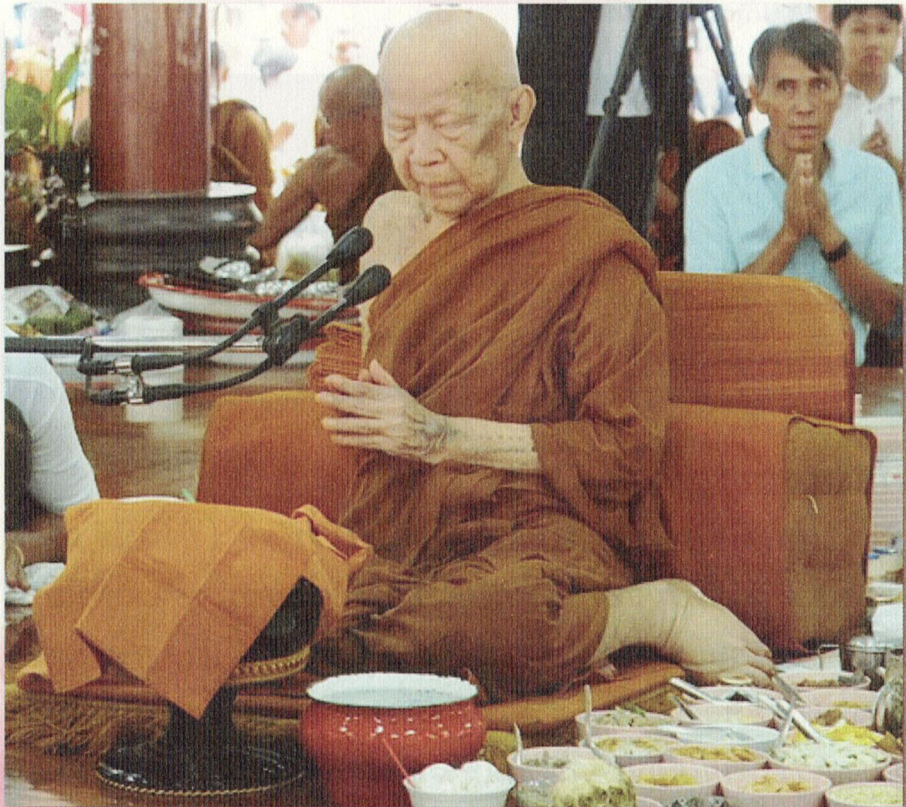

การใส่บาตร

ผู้ที่มาใส่บาตรไม่ทันพระ ท่านก็อย่าได้เสียใจ พระอาจารย์หลวงตามหาบัว บอกว่า เมื่อท่านมีจิตตั้งมั่นจะมาใส่บาตรที่วัดนั้น ก้าวแรกที่ออกจากบ้านมา อาณัติ...แห่งจิตที่ตั้งมั่นท่านก็ได้อาณัติ...แล้ว

การออกบิณฑบาตของพระวัดป่านี้ ท่านใช้ดูลายมือแทนดูนาฬิกาบอกเวลา กล่าวคือรุ่งเช้าวันใหม่ ท่านจะใช้การดูลายมือคือถ้าฟ้าสว่างพอดูลายมือเห็น ก็เป็นอันว่าได้เวลาทำกิจวัตร (เป็นวินัยพระมาตั้งแต่โบราณ) หลังจากนั้นจึงออกบิณฑบาต

การตักบาตรพระ

ควรถอดรองเท้าขึ้นกับพื้นดิน ไม่ใช่ว่าเมื่อถอดรองเท้าแล้วก็ยังยืนเหยียบบนรองเท้าอีกไม่ถูกต้อง เพราะพระท่านเดินเท้าเปล่าไม่มีรองเท้าสวมมา การกระทำเช่นนั้นก็เปรียบเสมือนเรายืนอยู่เหนือท่าน เป็นสิ่งไม่ควรทำ (ผู้รวบรวมขอเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใส่บาตรด้วยเงินนั้น ห้ามโดยเด็ดขาด จะโดยเจตนาหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็แล้วแต่ ส่วนการใส่บาตรด้วยดอกไม้นั้นควรหลีกเลี่ยง เนื่องจากพระท่านต้องฉนจิ้งหรีดในบาตรหากดอกไม้เหล่านั้นสกปรก หรือมีสารตกค้างก็จะเป็นอันตรายอีกด้วย จึงอยากให้ญาติโยมได้เข้าใจตรงกัน ไม่ไปตำหนิลูกศิษย์พระที่คอยช่วยถ่ายบาตร และคอยเตือนท่าน)

เรื่องการถ่ายรูป

เหตุที่ต้องให้งดถ่ายภาพโดยการใช่แฟลต (ถ้าไม่ใช่แฟลตออนไลน์ให้ใช้ได้ตามสมควร และควรงดระหว่างการเทศน์ เพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนธาตุขันธ์องค์ท่าน) เป็นที่ทราบทั่วกันว่า สายตาของพระอาจารย์หลวงตาทั้ง ๒ ข้าง หลังการผ่าตัดเมื่อหลายปีที่ผ่านมามีอาการระคายเคืองมากโดยเฉพาะถูกกระทบจากแฟลตของกล้อง

ถ่ายรูป ยิ่งเวลาท่านเทศน์ด้วยแล้วสำคัญมาก เพราะท่านเข้าญาณสมาธิ ในการเทศนาธรรม เมื่อโดนแสงไฟจากแฟลชกล้องถ่ายรูปวูบๆ วาบๆ จะ กระทบญาณสมาธิในการเทศนาธรรม พระธรรมจะขาดตอนไปจากใจ บ่อยครั้งต้องหยุดเทศน์กะทันหัน คือเป็นบาปมากเชียวละ อะไรหรือบาป ไม่เข้าใจ กล่าวคือ ผู้ฟังเทศนาธรรมในขณะนั้นเกิดการขาดตอนในการฟัง ยังมีเทวดาอีกที่ร่วมฟังเทศนาธรรมนี้ จึงถือว่าเป็นบาปอย่างมาก คงพอ จะเข้าใจนะ

วิธีนั่งสมาธิและเดินจงกรม

การนั่งสมาธิ

๑. นั่งขัดสมาธิ ตามแบบพระพุทธรูป เอาขาขวาทับขาซ้าย มือขวาทับมือซ้าย วางมือทั้งสองไว้บนตัก

๒. ตั้งกายให้ตรง อย่าให้ก้มนกกะเียนก อย่าให้เอียงซ้าย เอียงขวาจนผิดธรรมชาติ ไม่กดหรือเกร็งอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง อันเป็น การบังคับกายให้ลำบาก ปล่อยอวัยวะทุกส่วนไว้ตามปกติธรรมชาติ

๓. ระลึก พทโธ ธัมโม สังขโม 3 ครั้ง อันเป็นองค์พระรัตนตรัยก่อน

๔. นึกคำบริกรรมภาวนา โดยกำหนดเองเพียงบทเดียว ติดต่อกันไปด้วยความมีสติ เช่น พทโธ พทโธ พทโธ เป็นต้น

ให้นึก พทโธ พทโธ พทโธ... สืบเนื่องกันไปด้วยความมีสติ และ ทำความรู้สึกตัวอยู่กับ พทโธ พทโธ พทโธ... อย่าให้จิตเผลอตัว ไปสู่อารมณ์อื่นระหว่าง จิต สติ กับคำบริกรรมมีความกลมกลืน กันได้เพียงไร ยังเป็นความมุ่งหมายของการภาวนาเพียงนั้น ผลคือ ความสงบเย็นใจจะพึงเกิดขึ้น

หลวงตามหาบัว วัดป่าบ้านตาด

การเดินจงกรม

การเดินจงกรม

๑. พึงกำหนดทางจงกรมที่ตนจะพึงเดิน สั้นหรือยาวเพียงไร ความยาว 25-30 ก้าว เป็นความเหมาะสมทั่วไป พึงดูว่าเราจะเดินจากที่หนึ่งถึงที่หนึ่ง หรือถึงที่โน้น

สำหรับทิศทางที่ท่านนิยมปฏิบัติมี ๓ ทิศคือ ตรงตามแนว ตะวันออก ตะวันตก ๑ ตามแนวตะวันออกเฉียงใต้ ๑ ตามแนวตะวันออกเฉียงเหนือ ๑ จากนั้นตั้งทางจงกรมให้เรียบร้อยก่อนเดิน

๒. ผู้จะเดินจงกรมไปยืนที่ต้นทางจงกรม และพึงยกมือทั้งสองขึ้นประนมไว้เหนือระหว่างคิ้ว ระลึกคุณพระรัตนตรัย และระลึกถึงคุณของปิตามารดา อุปัชฌาอาจารย์ตลอดท่านผู้เคยมีพระคุณแก่ตน

จบแล้วรำพึงถึงความมุ่งหมายแห่งความเพียร ที่กำลังจะทำได้ด้วยความตั้งใจเพื่อผลนั้นๆ เสร็จแล้วปล่อยมือลง

เอามือขวาทับมือซ้าย ทาบกันได้สะดวกตามแบบพุทธรูป พึงเจริญพรหมวิหาร ๔ จบแล้ว ทอดตาลงเบื้องต่ำ ทำสำรวม

๓. ตั้งสติกำหนดจิตและธรรมที่เคยนำมาบริกรรมกำกับใจ พุทโธ พุทโธ พุทโธ... เป็นต้น แล้วออกเดินจงกรมจากต้นทางถึงปลายทาง จงกรมที่กำหนดไว้ เดินกลับไปกลับมาในทำสำรวม

มีสติอยู่กับพุทธรูปหรือสิ่งที่พิจารณาโดยสม่ำเสมอ ไม่ลังจืดไป ออกจากงานที่กำลังทำอยู่ในเวลานั้น

๔. ขณะเดินจงกรม พึงกำหนดสติกับคำบริกรรม พุทโธ พุทโธ พุทโธ... ให้กลมกลืนเป็นอันเดียวกัน ประคองความเพียรด้วยสติสัมปชัญญะ มีใจแน่วแน่ต่อธรรมที่บริกรรม ให้จิตรู้อยู่กับ พุทโธ พุทโธ พุทโธ ทุกระยะที่ก้าวเดินไปและถอยกลับมา

หลวงตามหาบัว วัดป่าบ้านตาด

ข้อพึงสำรวม

- การเดิน ไม่ทั้งเดินไกวแขน
- ไม่เอามือขัดหลังหรือกอดอก
- ไม่เดินมองโน้นมองนี้ อันเป็นทำไม่สำรวม

ทางเดินจรมขององค์หลวงตามายในวัด

อำนาจแห่งบุญกุศลเป็นเครื่องย่นวัฏจักรวัฏจิต

การก้าวเดินของวัฏจักรวัฏจิตนี้ไม่มีที่สิ้นสุดจดหมายปลายทาง
นอกจากบุญกุศลเท่านั้นจะเป็นเบรกห้ามล้อ จะตัดเครื่องวัฏวนทั้งหลาย
ที่ยืดยานานให้หัดสั้นเข้ามา ด้วยอำนาจแห่งบุญกุศลนี้

คำว่ายืดยานาน คือ อย่างไร ธรรมดาของจิตจะต้องเวียนเกิด
เวียนตายอยู่อย่างนี้เรื่อยไปด้วยวิบากกรรมดีชั่วต่างๆ ที่เมื่อวิบากกรรม
อันดีมีจำนวนมากๆ เข้า ก็เป็นเหตุให้ตัดภพตัดชาติที่ยืดยาวสาวไส้
นั้นให้ย่นเข้ามาๆ เช่นอย่างจะเกิดจะตายอีกประมาณสักหมื่นชาติ ก็ย่น
เข้ามา ย่นเข้ามา พันชาติ ย่นเข้ามา ร้อยชาติ ย่นเข้ามา จนกระทั่งถึง
เจ็ดชาติ

ดังที่ท่านแสดงไว้ว่า ท่านผู้ตกกระแสแห่งธรรม ได้แก่ พระโสดา พระโสดาบัน แปลว่า ผู้ถึงกระแสแห่งพระนิพพานหรือกระแสแห่งวิมุตติ ได้แก่ ความหยุดนิ่งแห่งความเกิดตายทั้งหลาย มีพระพุทธเจ้าเป็นองค์ สำคัญพระองค์แรก นี้เรียกว่าโสดา คือ กระแสแห่งวิมุตติจรเข้าถึงจิตใจ แล้ว อย่างมากท่านผู้สำเร็จพระโสดาจึงเกิดอีกเพียงเจ็ดชาติเท่านั้น

นี่ก็คืออำนาจแห่งบุญแห่งกุศล เป็นเครื่องย่นวิมุตติวิมุตติที่เคย หมุนเวียนเปลี่ยนแปลงมามากต่อมากนั้น ให้หัดสิ้นเข้ามาสิ้นเข้ามา จนกระทั่งถึงเจ็ดชาติ ย่นเข้ามาในท่ามกลางอีก ก็อีกสามชาติ นี่หมายถึง พระโสดา ขึ้นต่ำจะเกิดตายอีกเพียงเจ็ดชาติ แต่ยังไม่ถึงก็มิไปบวชปฏิบัติ ต้องไปทางดีโดยง่ายเดียวเท่านั้น สามชาติท่ามกลาง อย่างอกุศลวิมุตติ หนึ่งชาติ คือ เกิดขึ้นมาบรรลพระโสดาแล้ว แม้จะเกิดขึ้นอีกก็เพียง ชาติเดียว นี่แยกได้เป็นสองคือ สำเร็จพระโสดาในชาตินั้นแล้วสามารถ บำเพ็ญตนให้ได้บรรลอรหัตตบุคคลในชาตินั้นก็เป็นได้ ท่านเรียกว่า 'เอกพิช' คือ มีพิชที่จะให้เกิดให้ตายอีกเพียงชาติเดียวเท่านั้น

จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายที่ได้นำธรรมะทั้งหลายที่ได้นับได้ทั้งนี้ ไป ประพฤติปฏิบัติ อุตส่าห์พยายามลากเข็นตัวของเราที่มันแน่นนอน หรือไม่ แน่นนอนในจิตใจของเราเวลานี้ ตายแล้วจะไปเกิดที่ไหน จะไปเกิดที่ภพ ที่ชาติให้มันหดย่นเข้ามาจนถึงเกิดความแน่ใจภายในจิตใจ

สำหรับความแน่ใจนี้จะเกิดได้ในวงพุทธศาสนาของเราไม่ต้อง สงสัย เฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติภาวนานี้ทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนเลย ประจักษ์เข้ามาๆ ย่นเข้ามาเห็นประจักษ์ในใจ จนกระทั่งใจอัมพอมหมด ทุกสิ่งทุกอย่างแล้วปล่อยหมด ในบรรดาที่ใจเคยติดเคยพันลุ่มหลง งมงายมาตั้งแต่ก่อนสลัดบิณฑิออกหมด เพราะไม่มีอะไรเห็นคุณค่าว่า

พอแล้วสละหมด อยู่กับความพอ พอดี

คำถาม - คำตอบ

ปัญหาธรรม

องค์ท่านหลวงตาเคยเทศน์ปรารภแก่ศิษย์ที่มาฟังธรรมจากท่าน
สิ่งที่เสียดายคือศิษย์ของท่านมีคำถามเกี่ยวกับปัญหาธรรมน้อยไป
หน่อย ถ้ามีการถามบ่อยๆ และถามกันมากๆ ก็จะมีประโยชน์ต่อคนทั่วไป
เป็นอย่างมาก ต่อไปนี้เป็นปัญหาธรรม

“พระอรหันต์ยุคปัจจุบัน ไม่อาจสำเร็จพระอรหันต์...จริงหรือ”

ถาม กระผมเคยได้ฟังเทศน์ของท่านอาจารย์ที่เทศน์โปรดคุณเพาพงา
และผมได้ลองปฏิบัติตามจนได้ผลขึ้นมาบ้างพอสมควร กระผมเคย
เขียนจดหมายมากราบเรียนถามปัญหาในการภาวนาแล้วครั้งหนึ่ง และ

ได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์ตอบให้ผมฟังจนเป็นที่
เข้าใจเมื่อไม่นานมานี้ กระผมได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์
อยู่ตลอดมา ขณะนี้ปรากฏผลในการปฏิบัติว่าสามารถรู้เท่าทันจิตได้ และ
ขณะที่กระผมกำลังปฏิบัติอยู่ก็เกิดมีเสียงผุดขึ้นมาว่า “อย่าได้ยินร้าย
ยินดีในสิ่งทั้งหลาย ให้วางเฉยในสิ่งนั้นๆ เสีย” กระผมก็ได้ทดลอง
ปฏิบัติดูก็รู้สึกเข้าใจว่างสบายขึ้น ต่อมากะผมก็ทำความรู้สึกว่าง
เฉยคู่กับการจิตโดยไม่ต้องภาวนาอะไร แต่ก็ไม่ทราบว่าจะถูกหรือไม่
และมีปัญหาอีกประการหนึ่งจากเพื่อนร่วมงานของกระผมคนหนึ่ง ได้
พูดอ้างว่า มีคำพยากรณ์ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งมีหลักฐานอยู่ใน
พระไตรปิฎกด้วย จารึกไว้ว่า เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว
หนึ่งพันปีแรก จะไม่มีพระอรหันต์ที่ปฏิบัติด้วยสมณะ และวิปัสสนา
มีแต่วิปัสสนาล้วนๆ พระในยุคนั้นจะน้อยในยุคนั้นที่สามจะไม่มี
ผู้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ ถึงจะปฏิบัติสักเท่าไร ก็ได้อย่างสูงแค่
พระอนาคามีเท่านั้น กระผมเองยังเชื่อครูบาอาจารย์เต็มທີ່สงสัยว่า
ถ้ามีผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมอยู่ตราด
พระอรหันต์จะไม่สูญไปจากโลก แต่มีความวิตกกังวลว่าญาติมิตรของ
กระผมอีกหลายคนที่มีความศรัทธาเริ่มฝึกภาวนาใหม่ๆ อาจจะจิตใจ
หวั่นไหวกับคำกล่าวเช่นนั้นจนเกิดที่ถ้อยความเพียร ซึ่งทำให้เสีย
ประโยชน์อันควรของเขาไป กระผมจึงกราบเรียนถามมาเพื่อให้
พวกกระผมตลอดจนญาติมิตรมีความเชื่อมั่นยิ่งขึ้น และมีอุปายต่อสู่
กับกิเลสประเภทนี้ต่อไปด้วย

กระผมจึงกราบเรียนรบกวนถามพระอาจารย์มาด้วยความ
เคารพอย่างสูง กระผมและญาติมิตร หวังในความเมตตาของ

พระอาจารย์ได้ชี้แนะอุปายในการปฏิบัติธรรมต่อไปด้วย

ตอบ ที่คุณกำหนดด้วยบทพทโธโดยมีสติควบคุมนั้นถูกต้องแล้ว จึง
 करनाทำต่อไปเรื่อยๆ การไม่เป็นอารมณ์ข้องแวะกับสิ่งต่างๆ ทำจิต
 วางเฉยต่ออารมณ์ภายนอกนั้นถูกต้อง ไม่รบกวนใจอย่าไม่หยุดเพราะ
 อารมณ์นั้น แต่การจิตอยู่เฉยๆ ในขั้นแรกก็จิตยังไม่ได้ฐานแห่งความ
 สงบเป็นพื้นฐานนั้นไม่ค่อยดี เพราะจิตอาจเผลอไผลไปอื่นได้โดยเจ้าตัว
 ไม่อาจทราบได้จึงควรมีบทปริกรรมให้จิตทำอยู่เสมอ นั่นแล ดีกว่าการ
 จิตอยู่เฉยๆ ในขั้นนี้ เมื่อจิตสงบจนความรุ่มกับคำปริกรรมกลมกลืน
 เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้ว ขณะนั้นจะปล่อยคำปริกรรมเสียก็ได้
 เมื่อจิตเริ่มคิดปรุงจึงนำคำปริกรรมเข้ามาทำอีก อย่างนี้แนบเนียนดี
 จะเป็นวิปัสสนาได้ก็ตาม ถ้าขัดต่อหลักศีลธรรม คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค
 ปัญหาที่ย่อมเป็นก้างเป็นกระดูกแทรกอาหารที่รับประทาน จงเลือก
 หรือคัดออกเสีย เช่นเขาเลือกหรือคัดแยกก้างกระดูกออกจากอาหาร
 ที่ควรแก่การรับประทาน อย่างนี้ทั้งก้างทั้งกระดูกเดียวติดคอตาย จะดี
 ก้างกระดูกไม่ติด ต้องตำหนิผู้รับประทานว่าโง่แสนโง่ ตนฆ่าตัวเองเพราะ
 การรับประทานอาหาร ผู้ปฏิบัติธรรมนี้ๆ เพื่อความฉลาดทั้งมวล มิใช่
 เพื่อความโง่จึงอย่าโง่ไปตามสิ่งที่จะพาให้ล้มจมฉิบหาย กรุณายึดเอา
 เนื้อแท้ปลาแท้เป็นอาหาร อย่ายึดก้างยึดกระดูกเป็นอาหาร ถ้าไม่ยอม
 ตายฉิบหายและขายโง่ให้คนอื่นหรือปราชญ์ขยี้ขย้าง คือจงยึด
 พุทธพจน์ที่ตรัสแก่พระอานนท์ซึ่งทูลถามถึงเขตแดนแห่งมรรคผล
 นั้นพทานว่าจะสิ้นจะหมดไปเมื่อไร หลังจากพระองค์ปรินิพพานแล้ว โดย
 ตรัสด้วยส่วากขาตธรรมที่ข้อบแล้วทั้งสิ้น และสอนเพื่อผู้สดับจะยังตน
 ให้ฉลาดทันกลมายาของกิเลสโดยถ่ายเดียว ‘อานนท์ เมื่อผู้ปฏิบัติตาม

หลักศีลธรรม สัมควรแก่ธรรมมีอยู่แล้ว พระอรหันต์ไม่สิ้นจากโลก
อนันต์ ธรรมเป็นโอกาสธรรมตลอดอนันตกาล

ไม่มีสิ่งใดจะมาลบล้างธรรม ไม่ให้เกิดมรรคเกิดผลแก่ผู้ปฏิบัติ
อยู่ได้เลย ขณะนี้ก็มีทุกข์กับสมุทัย ในหัวใจสัตว์เท่านั้นเป็นข้าศึกแก่สัตว์
เอง และมีมรรคกับโรธเท่านั้นเป็นเครื่องมือปราบปรามบุกเบิกทุกข์กับ
สมุทัยให้พินาศไป ไม่มีอะไรนอกจากนี้ ฉะนั้นจงสนใจกับมรรคทาง
ดำเนิน มีสติ ปัญญา ศรัทธา ความเพียร เป็นต้น ยิ่งกว่าการสนใจในก้าง
ในกระดูกอันเป็นเพชฌฆาต (กิเลส) ที่ฆ่าสังหารสัตว์โลกมานาน
แสนนานเป็นใหญ่ ตัวนี้แลตัวจอมปลอม ที่แต่งเพลงกล่อม สัตว์โลก
ว่าอีกเท่านั้นปมรรคผลนิพพานหมด พระอรหันต์ไม่มี ให้หวั่นไหวอย่าง
จมิดเรื่อยมา และจะเรื่อยไปถ้าไม่ตื่นตัวตามธรรมท่านสอน แต่คำว่าขอ

ให้โลกนอนให้สบายๆ เกิด อีกเท่านั้นปีเท่านั้นปีก็เลสบ่นหัวใจโลกจะหมดเขต หมดสมัยจะตายเกลี้ยงไปเอง โดยไม่ต้องทำการถอด ถอนคำอย่างนี้ ก็เลสบ่เห็นบอกสอนไว้เลย ทั้งนี้เพราะสัตว์โลกสิ่งสมกัน อยู่ทั่วหน้า ไม่สนใจแก่และถอดถอนมัน มันจึงสนุกร้องเพลงกล่อมสัตว์โลกให้เคลิ้มหลับตลอดไปไม่มีวันตื่น

จิตไม่มีสติปัญญา วิปัสสนา จะสามารถปราบกิเลสได้อย่างไร หาญพูดสมัยวิปัสสนาอย่างนั้นอย่างนี้ให้เขาหัวเราะ คนฉลาดยังไม่สูญเสียไปจากโลกผู้อวดพระลักบัว

ต้องขอกฎี พุทธตามความโง่เขลาว่า ใครหรือสัตว์ตัวใดในแดนโลกธาตุจะมาหลอกว่าคำสอนลวงเท่านั้นปี สมณวิปัสสนาไม่มีพระอรหันต์ไม่มี แม้จนหมดลมปากและตายไปก็ไม่สนใจฟัง-เชื่อเลย เราถือ พุทธัง ธัมมัง สังฆัง สรรณัง คัจฉามิ อย่างถึงใจต่างหาก มิได้ถือลมปากโมฆบุรุษสตรีว่า สรรณัง คัจฉามิ และได้ถือกิเลสตัวมหากยต่อคำสอนว่า สรรณัง คัจฉามิ นี่จึงพร้อมจะต่อสู้กับกิเลสมารทุกประเภท เพื่อเทิดทูนคำสอนธรรมของจริงส่วนไว้จนลมหายใจขาดสิ้น

กรุณาเลือกจะเอาอย่างไร เราเป็นศิษย์ตถาคต แต่อย่างไรให้กิเลสหัวเราะก็พอ

เวลาที่เราส่วนกุศลต้องเอ่ยข้อด้วยหรือไม่

ถาม หลวงพ่อคะ ความทุกข์ก็ดี ความสุขก็ดี หากว่าจะเกิดมันก็ต้องเกิดใช่ไหมคะ บิดามารดาของลูกถึงแก่กรรมมาเกือบ 20 ปีแล้ว ลูกก็ยังคงทำบุญให้ทุกปี เมื่อดังวันถึงแก่กรรมของท่าน และในการทำบุญ

หลวงตามหาบัว วัดป่าบ้านตาด

ทุกครั้งก็อดให้ อยากทราบว่าคุณจะได้รับหรือเปล่าคะ และก่อนที่จะนั่งภาวนาต้องกล่าวอะไรก่อนคะ

ตอบ สว-ทกข์ เกี่ยวกับอารมณ์ดี-ชั่ว ต้องเกิดที่จิต และต้องระวังแก่กันที่จิต คือ

ห้ามไม่ให้คิดในอารมณ์ชั่ว เช่นอารมณ์โกรธ เป็นต้น

การทำบุญที่คิดถึงผู้ล่วงลับ ถ้าผู้ล่วงลับอยู่ในฐานะรับได้ก็ได้รับ (ดูเคย อธิบายให้ฟังบ้างแล้ว) ถ้าไม่ได้รับบุญก็ไม่เสียสูญหาย คงเป็นของผู้บำเพ็ญตามเดิม เพียงนึกถึงโดยไม่ต้องเอ่ยชื่อก็ได้

ก่อนนั่งภาวนาก็นึกถึงคุณพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ คุณบิดา มารดา แล้วภาวนาต่อไปจนถึงเวลาลุกออกจากที่ภาวนาก็มีเท่านั้น

ภาวนาเปลี่ยนนบธรรมบ่อ

ถาม ดิฉันเป็นอาจารย์หัวหน้าหมวดภาษาฝรั่งเศส โรงเรียน ... แต่เดิมเป็นคาซอลิค และได้เริ่มปฏิบัติธรรมแต่ปี ๒๕๑๔ โดยเริ่มแบบพุทโธ และปี ๒๕๒๔ - ๒๕๒๕ ได้ปฏิบัติแบบยุบหนอ - พองหนอ

ขณะนี้ฉันกำลังอ่านหนังสือรวบรวมเทคนิควิธีการของพระคุณเจ้าข้อ ๑...๒...๓...หนังสือเหล่านี้ได้ขอยืมต่อจากอาจารย์มหาวิทยาลัย..

การเทคนิคแบบนี้ที่เชียงใหม่หาฟังได้ยาก มีบ้างของหลวงพ่อ...จากเทคนิเหล่านี้ได้รับความรู้และคำถามที่เคยถามตัวเองอยู่หลายครั้ง ก็ได้พบคำตอบที่ต้องการขอกราบนมัสการท่านอาจารย์ที่ได้ให้แสงพระธรรม แต่ดิฉันผู้เกิดมาในความมืดและขอรับว่าสิ่งใดที่ปฏิบัติยังไม่ถึงก็ยังไม่เข้าใจแต่ก็มีหลายตอนที่เพิ่งเข้าใจขึ้นเองค่ะ

ตอบ คนอยากร่ำรวยหรือมีพ่อย่อยพอกัน ไม่อดอยากปากหมอง
ท้องแห้ง ก็จะต้องเสาะแสวงหาสมบัติ โภคทรัพย์เครื่องกินเครื่องใช้
เป็นธรรมดา ไม่อาจอยู่ได้เหมือนคนใจจิตอดอดเนือยนาททั้งหลาย
คนที่อยากเป็นคนดีมีความสุข อบอุ่นทางใจไม่ว่าแหวกก็ต้องเสาะแสวง
หาธรรมด้วยอาการต่างๆ ที่เห็นว่าเป็นสิ่งถูกต้องดีงาม แม้จะผิดบ้าง
ถูกบ้าง แต่เจตนาที่แสวงหาก็คือเป็นเจตนาที่ดี อาจารย์เห็นใจ

การทำภาวนาเปลี่ยนบทรธรรมบ่อยๆ นั้นไม่ค่อยเหมาะเพราะจะ
จับหลักได้ก็ไม่ถนัด และกลายเป็นคนจับจดได้ ทำแบบจับๆ วางๆ ลูบๆ
คลำๆ อย่างนั้นไม่ดี จับหลักเกณฑ์อื่นเป็นที่แน่ใจไม่ได้เหมือนคนปลูก
ต้นไม้ แทนที่จะรดน้ำพรวนดินบำรุงต้นให้ดี แต่กลับย้ายไปปลูกที่โน่น
ย้ายไปปลูกที่โน่น ผลสุดท้าย ต้นไม้ตายทิ้งเปล่าๆ

นี่... การทำจับๆ จดๆ ไม่จริงจังจะหาหลักยึด จากการภาวนา
ของตนไม่ได้ จิตอาจลุ่มเหลว สิ้นศรัทธา หหมดความเพียรไปได้

ที่ถูกจะทำภาวนาพุทธหรือยุบหนอ - พองหนอ บทใดก็ตาม ก็
ควรทำ ตามบทนั้นจริงๆ ด้วยความมีสติ ตามรักษาย่าให้ไหลไป
สู่อารมณ์อื่น จิตจะสงบเย็นได้ไม่อาจสงสัยจึงกรุณาเข้าใจเสียใหม่

ขอธรรมะข้อหนึ่ง

ถาม คุณหญิง... ซึ่งเป็นข้าของกระผมเวลานี้ธาตุขันธ์ไม่ดี
แรงน้อยลงทุกวันๆ กระผมเองกำลังคิดอยากจะนำธรรมะจากท่าน
อาจารย์ข้อหนึ่งไปเล่าให้คนบ้านฟัง เพื่อเป็นการช่วยในด้านจิตใจของ
คนบ้านบ้าง ดังนั้นหากเป็นการเหมาะสม กระผมใคร่ขอให้ท่านอาจารย์ได้
ช่วยกรุณาประทานข้อธรรมะให้คุณหญิง... ข้อหนึ่งด้วย

ตอบ ไม่มีอะไรทำให้ทุกข์ร้อนยิ่งกว่าความขี้ และไม่มีอะไรทำให้
สุขใจยิ่งกว่าความดี ฉะนั้นปราชญ์ท่านจึงเกลียดขี้ และรักประกอบ
ความดีเรื่อยมา

ท่านอาจารย์มั่นมาโปรด

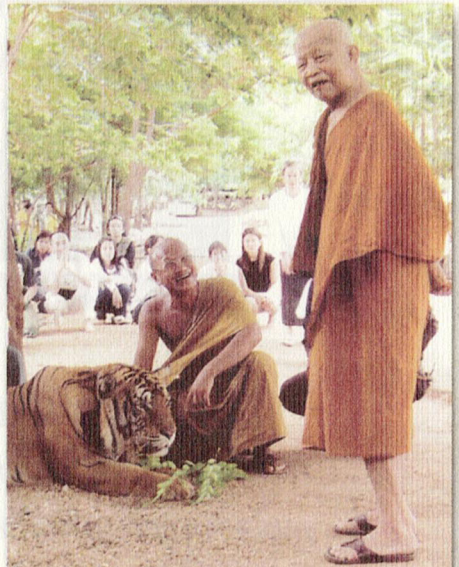
ถาม ได้อ่านหนังสือ ‘ประวัติพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ’
แล้วมีปรากฏการณ์ที่น่าอัศจรรย์ โดยท่านอาจารย์มั่นได้มาโปรดโดยได้
กลั่นดอกฟักก่อน ได้ถามท่านว่าเป็นท่านผู้ใดมาโปรดลก ท่านบอกว่าเรา
กำลังอ่านเรื่องของคนนั้น เลยนั่งสมาธิติดต่อท่านอีกในวันรุ่งขึ้นคือ
เช้าวันนี้ ความปลื้มปิติทำให้น้ำตาไหล ท่านก็มาสั่งสอนธรรมะบางข้อให้
ยกตัวอย่างให้ทราบทำให้เข้าใจ และซ้ำซึ่งในธรรมะที่ท่านกรณามาโปรด
เป็นอันมาก ได้ถามท่านว่าอยากได้หนังสือนี้มากเพราะเป็นประโยชน์
มหาศาล เหมือนได้ฟังท่านเทศน์จากองค์ท่านจริงๆ ไม่เคยได้ฟังธรรม
ที่ไพเราะ ทั้งนั้นมโนลทราบซึ่งตรึงใจอย่างนี้ที่ไหนเลย อ่านแล้ววางไม่ลง
เป็นบุญเหลือเกินที่ได้พบพระธรรมคำสั่งสอนของท่าน อยากจะได้
หนังสือไว้ขกเล่มจะหาได้ที่ไหน ท่านบอกให้ติดต่อกับพระมหาบัวโดยตรง

ตอบ ที่ท่านอาจารย์มั่นมาปรากฏนั้นเป็นมงคลแก่คุณยิ่งแล้ว แต่
ระวังอย่าใส่ใจส่ายสั่วหาท่านหรือหาอะไรมากไป หากท่านจะมาโปรดเรา
ก็จะปรากฏเองโดยไม่ต้องส่ายจิตหาท่าน ถ้าส่ายจิตหาอาจเขวได้เพราะ
ทางไม่เคยเดิน กรุณาทราบตามนี้และปฏิบัติตามนี้จะเป็นมงคลเรื่อย
ไปแก่คุณ

‘เราอย่าทะนงตัวว่า เราเป็นมนุษย์สูงกว่าสัตว์
 มันไม่มีอะไรสูงกว่าเขาแหละ
 ความรู้ ความเห็น ความเป็น
 เป็นเรื่องออกมาจากกิเลสด้วยกัน
 กิเลสเป็นผู้ขี้ขลาดทำให้หลงแตกกระจาย
 ไปเช่นเดียวกันแล้วเราจะรอดเนื้อรอดตัว
 หยิ่งอยู่อย่างไรว่า เราไม่สูงกว่าสัตว์
 สิ่งทั้งหลายที่เสวยก็เหมือนกันกับสัตว์
 สิ่งที่เราให้ทำก็มีตั้งแต่เรื่องของกิเลสพาให้ทำ
 จะพาคนเหาะเหินเดินฟ้าไปที่ไหน
 ก็มีตั้งแต่ความทุกข์ความทรมานล้วนๆ นั่นแหละ
 เต็มอยู่ภายในจิตใจ’

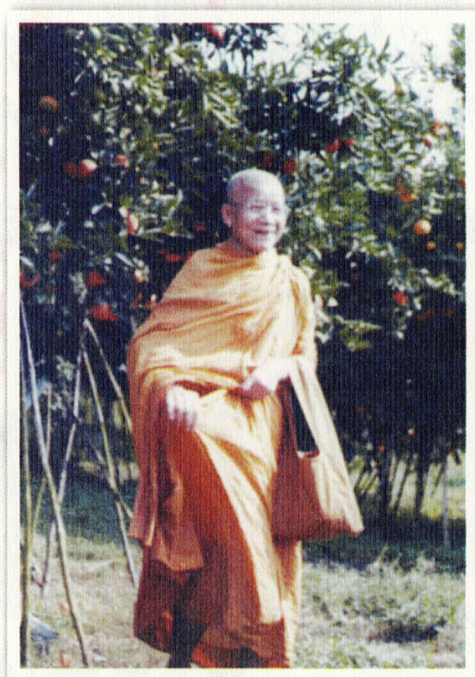
(โลกวิทู ๓ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๗)

หลวงตามหาบัว วัดป่าบ้านตาด

‘เราไม่เก็บไม่สั่งสม การเก็บการสั่งสมไว้
 ไม่มีประโยชน์อะไร การเสียสละไปทำอะไร
 เกิดผลประโยชน์เห็นประจักษ์ตา ย่อมแย้มแจ่มใสทั่วหน้ากัน
 เราจึงทำอย่างนั้นเรื่อยมา
 ของขณมามากขนาดไหนออกกระจาย
 ทั่วประเทศไทย นี่ละอำนาจของพุทธศาสนา’

(บุญหลายต่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๔)

คติธรรมจากหลวงตา

คนมีความสุข เพราะถือความลำบากเป็นทางเดิน
 คนมีความทุกข์ เพราะถือความสบายเป็นทางเดิน

หลวงตามหาบัวให้เข้าถึงธรรม ‘จงเชื่อธรรม อย่าเชื่อกิเลส’

‘เวลามีชีวิตอยู่เราพึ่งอะไร
เวลาตายไปพึ่งอะไร เวลาตายไปโลกหน้า
ไม่มีการทำไรทำนา
แต่อาศัยคุณงามความดีที่ตนสร้างไว้
เป็นอาหารทิพย์ เป็นเครื่องเสวย
นั้นแหละ ให้เราสร้างเอาไว้
เป็นแก้วสารพัดนึกหนึ่ง
และเป็นคู่พึ่งเป็นพึ่งตาย’

(ณ วัดป่าบ้านตาด ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒.)

‘ประโยชน์ทางด้านจิตใจได้แก่ การเสียสละ
ทำบุญ ให้ท่านนี้เป็นการสำคัญมากอันดับหนึ่ง
ให้มีอรรถมีธรรมเข้าหล่อเลี้ยงจิตใจ จะได้มีความชุ่มเย็นเป็นสุข
ในปัจจุบันและอนาคตข้างหน้า’

(ณ สวนแสงธรรม ๓๑ ธ.ค. ๒๕๖๖)

หลวงตามหาบัว วัดป่าบ้านตาด

แบ่งทำบุญ

เวลามังมีศรีสุขมาบ้าง พออยู่พอกิน พอเป็นพอไป ก็ลืมคิดลืมทาน
ของตัวเสียมีแต่กิเลสเอาไปถลุง ฟุ้งเพ้อ เห่อคะนอง จำไม่ลืมเมืองพอ
เรื่องจะหม่นเหล่านี้นี้เข้าไป สู้วัดสู้ว่า สู้ศาลใน
เพื่อความดีเข้ามาสนใจไม่มี
ทันเวลาตายแล้วก็จมจะทำยังงี้ จมก็ต้องหาผู้ช่วย
เหมือนกันตั้งแต่คนมั่งมี
ยังต้องอาศัยผู้ช่วย ไม่มีผู้ช่วยเป็นไปไม่ได้มันขยเรา
ใครจึงอย่าประมาท
ว่าคนมีคนจนมีเท่าไร ให้ทำ - ทำบุญ

(๑๒ พุทธจักกายน ๒๕๓๘)

‘ความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหา ไฟสามกองนี้เผาทั่วโลก
โลกวิ่งหาตั้งแต่ความสุข แต่เสริมไฟอนันต์ตลอดเวลา
แล้วเอาความสุขมาจากไหน นี่คือไฟ’

(ไม่มีใครเหลียวแลใจ ๒ ก.พ. ๒๕๕๔)

‘ปัญหาทั้งหมดในโลกเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเองในใจของคนแต่ละคน
ไม่ได้เกิดจากปัญหายานอก แต่ถ้าหากเราที่เฝ้าพิจารณาจิตใจของตนเอง
ปัญหาทั้งหมดก็จะคลี่คลายไปในที่สุด’

‘ถ้าเราเห็นธรรมเป็นของสำคัญ แล้วระมัดระวังตัว มีหิริโอตตปปะ
สะดังกลัวต่อบาป ต่อกรรม เกรงใจเขาเกรงใจเรา ระมัดระวังตัวของเรา
มากกว่าระมัดระวังคนอื่น

ถ้าต่างคนต่างระวังความผิดพลาดของตัวเองแล้ว
การกระทบกระเทือนกันไม่ค่อยมี’

(ศีลธรรมไปไหนหมด ๔ ก.พ. ๒๕๕๔)

‘การมาสอนโลก เราไม่ได้สอนด้วยสัมผัสสัมผัสห่า ลูบในน้คนลำน้ไอมาสอน
ไม่มีในหัวใจดวงนี้ สอนแบบแม่นยำตายตัวเลย เพราะมันตายตัวอยู่ในนี้
เรียบร้อยแล้วไม่มีอะไรที่จะต้องดีว่าบกพร่อง ตรงนั้นตรงนี้ เต็ม
สมบูรณ์ทุกอย่าง เวลาออกก็ถูกต้องดังงามทุกอย่าง’

‘ถ้าธรรมได้เข้าสใจโลกแล้วโลกจะมีความสงบร่มเย็น รัฐบาล
รัฐบาล ธรรมเป็นน้ำดับไฟมันจะแสดงเบ็ดลวจรดเมฆก็ตาม น้ำสาตลงไปใน
ยุบเลย ก็เลิกก่อกวนด้วยธรรม’

(คาดไม่ได้จะธรรม ๘ ก.พ. ๒๕๕๔)

‘เราเป็นลูกชาวพุทธ ไม่เคยดูใจตัวเองบ้าง
ดูใจคือ ดูด้วยจิตตภาวนา ภาวนาแปลว่าการอบรมจิตใจ
เพราะใจออกแวก คลอนแคลน ดัดเดินตลอดเวลา
อบรมให้มีความสงบร่มเย็นด้วยธรรม
แล้วจะมีความเย็นขึ้นมามีภายในใจของเรา’

(เพราะความดีดัดเดินจึงทุกข์ ๑๖ เม.ย. ๒๕๕๙)

หลักใจ คือ หลักธรรม

หลักใจเป็นสำคัญ หลักใจคือหลักธรรม ต้องมีธรรมกำกับใจของเรา...

ไปที่ไหนอย่าลืมพุทโธ ระลึกไว้เสมอภายในใจ
เรียกว่า เราระลึกธรรมอันเลิศเลอภายในจิตใจของเรา
ไม่ว่าจะระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์
เป็นธรรมอันเลิศเลอด้วยกัน ผั่งอยู่ภายในใจ

ใจของเราก็มีคนค่าตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการยืน
การเดิน การนั่ง การนอน การเคลื่อนย้ายไปทางไหน
มีพุทโธติดใจแล้วเรียกว่า ใจที่มีคนค่า ใจมีราคา
ใจมีหลักยึด ใจมีผังมีผ้า ให้พากันระลึกกันนี้
ไว้ภายในใจอย่าให้ลืม

หลวงตา บรรลธรรม

สถานที่ บนาเขา หลวงวัดดอยธรรมเจดีย์
อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสุพรรณ
วัน - เวลา วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓
(ตรงกับแรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๖ เวลา ๕ ทุ่มตรง)

กฐินวัดดอยธรรมเจดีย์ จ.สุพรรณ

เมื่อหลวงตาบรรลุดมธรรมอันทั้งประสงค์แล้ว จึงได้บอกกล่าวให้
พระลูกศิษย์ที่ติดตามตรงดเคียงบ่าเคียงไหล่เป็นเวลานานปีว่า

ท่านทั้ง (พระอาจารย์บุญทั้ง เขมากรโต)

-- สิ่งที่ผมไม่เคยพูดมาก่อน มาวันนี้ผมจะเปิดให้ท่านทั้ง ผม
ประสบพบผลแห่งการปฏิบัติแล้ว

-- ท่านติดตามผมมาเป็นเวลานานปี ให้ท่านรับแรงชวนชวนนะ
อย่าช้า ธรรมนี้ไม่ได้อยู่สวรรค์ขึ้นฟ้ากับเทวบุตรเทวดาที่ไหน อยู่กับ
มนุษย์ผู้มีความเพียรพยายามมากนั่นเอง

-- แล้วหลวงตาก็อธิบายธรรมอัครัยให้พระเพ็งฟัง ท่าน
อธิบายธรรมอันวิเศษ สดที่บรรยายได้

เรื่องภพชาติเก่าเคยเป็นมาอย่างนั้นๆ จนพระเพ็งน้ำตาคลอ
คลานเข้าไปกราบแทบเท้าหลวงตา ด้วยความอัครัย และอัมเอบใจ
ที่เป็นคนแรกได้ฟังธรรมอันเป็นเลิศนี้

คณวณบรรลธรรมขององค์หลวงตา

ความทุกข์ความทรมานในเวลาที่ต่อกรกับกิเลสนั้นเป็นเวลา ๘ ปี
เต็ม ตั้งแต่พรรษา ๗ นี้เรียกว่าสอบเปรียญได้แล้วตามคำอธิฐานว่า
สอบเปรียญจบลงได้แล้วจะเข้าบำเพ็ญกรรมฐาน สั้หารกิเลสให้ขาด
สะบั้นจากจิตใจโดยสิ้นเชิง ตั้งแต่บัดนั้นพรรษา ๗ แล้ว จึงได้ก้าวสู่เวที
ได้รับอบรมคำสอนจากหลวงปู่เป็นเป็นที่พอใจแล้วก็จึงขึ้นเวทีไม่ยอมลง
เป็นเวลา ๘ ปี จนกระทั่งถึง วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ เวลา ๕ โมง
พอดี เป็นเวลาที่ตัดสิ้นใจกันลงได้ด้วยกิเลสถูกสั้หารโดยสิ้นเชิง ไม่มี
ซากเหลืออยู่ภายในใจเลย ขณะอย่างเด็ดขาดอย่างเอกอย่างเลิศ

ในชีวิตของเราเองเกิดมาตั้งแต่โคตรแซ่ของหลวงตาบวักไม่เคย
ปรากฏ ไม่เคยคิดเคยนึกว่า จะได้รับได้เห็นได้ครองธรรมประเภทเลิศ
อัครัยนี้ แต่แล้วก็ได้ประจักษ์ขึ้นในคณวณนั้นอย่างอัครัยล้นโลกล้น
สงสาร ตั้งแต่บัดนั้นมากกิเลสตัวไหนเท่าเม็ดหินเม็ดทรายไม่ปรากฏภายใน
ใจเลย เรียกว่าครองบรมสุขตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นมาจนกระทั่งบัดนี้ การ
แนะนำสั่งสอนโลกเราสั่งสอนตั้งแต่บัดนี้มา แต่สั่งสอนด้วยความ
อัมเอบ สั่งสอนด้วยบรมสุข ไม่ได้สั่งสอนโลกที่แบกกongทุกข์มาหาเรา

ด้วยการที่เราได้แบกกongทุกขไปสั่งสอนโลก แต่เรานำบรมสุขจากหัวใจที่บริสุทธิ์ล้วนๆ แล้วนำสั่งสอนโลกที่กำลังแบกกongทุกขทั้งหลายอยู่ทั่วหน้ากันมาหาเรา

จนกระทั่งมาถึงวาระอันสำคัญที่เราจะได้ช่วยบ้านช่วยเมืองนับตั้งแต่วันก้าวลงเวทีมาแล้ว มาด้วยความสง่างาม มาด้วยความอัศจรรย์สิ้นโลก ล้นส่งสาร เทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม ชั้นไหนๆ กระทบกระเทือนสะเทือนถึงกันหมด ในคืนวันที่ ๑๕ พฤษภาคม เวลา ๕ ทุ่มนั้น เทวบุตร เทวดามากขึ้น สวรรค์ ๖ ชั้น แต่ละชั้นๆ มีเทวบุตร เทวดามากขนาดไหน

มนุษย์เราทั้งโลกนี้สู้เทวดาชั้นเดียวก็ไม่ได้ เช่น จาตมยุ เทวดาในชั้นจาตมยุ มีจำนวนมากกว่ามนุษย์ของเรากว้างโลกนี้ขนาดไหนแล้วยังมีเทวดา ๖ ชั้น ตั้งแต่ชั้นจาตมยุ ขึ้นไปถึงปรินิรมิตวสวัตติ เป็นสวรรค์ ๖ ชั้น เต็มไปด้วยเทวดาทุกชั้นๆ ไม่มีจำนวนมากขนาดไหน จากนั้นก็พรหมโลกมี ๑๖ ชั้น พรหมโลกแต่ละชั้นๆ นั้น คนทั่วโลกของเรานี้ถ้าเทียบแล้ว คนทั่วโลกนี้เท่ากับกำป็นเท่านั้นไม่ได้ใหญ่โตอะไรเลยเพียงชั้นพรหมโลกชั้นเดียวเท่านั้น ก็มากเหลือล้นพันประมาณที่จะมาเทียบกับมนุษย์เราเท่ากำป็นแล้ว

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เทวดาถึง ๖ ชั้น พรหมโลก ๑๖ ชั้น กระเทือนประสานกันทั่วโลกดินแดน สัมกับที่พระพุทธเจ้าแสดงไว้ในธัมมจักกัปปวัตตนสูตรว่า ทสสหัสสโลกธาตุ สกัมปะ สัมปะเวธิ อปฺปมาเณ จ โอฬาร โสภาสโลเก ปาตรโฬส หมั่นโลกธาตุ อย่าว่าสามโลกธาตุนี้เลยหมั่นแดนโลกธาตุสะเทือนสะท้านหวั่นไหวทั่วกันหมดทั้งหมั่นแดนโลกธาตุนั้น อานภาพแห่งความสว่างไสวของธรรมในพระทัยของพระพุทธเจ้าที่

เป็นธรรมชาติล้วนๆ แล้วนี่ เป็นความสว่างไสวครอบคลุมโลกธาตุ เกินกว่า
อนุภาพแสงสว่างของเทวดาตนใดจะเทียบเสมอเหมือนได้ นี่แปล
ออกตามศัพท์เป็นอย่างนั้น

จิตดวงนี้เมื่อได้กระเทือนเข้าถึงธรรมชาติ เช่นเดียวกับ
พระพุทธเจ้า และพระอรหันต์ท่านเข้าสู่ธรรมชาติแล้วก็ไปธรรมชาติ
อันเดียวกัน จึงกระเทือนทั่วแดนโลกธาตุ สวรรค์ ๖ ชั้น พรหมโลก ๑๖ ชั้น
หลุดเพียวย่อย พวกเปรตผีจำนวนมากขนาดไหน รุกขเทวดา อากาศ
เทวดา มีจำนวนมากขนาดไหนกระเทือนถึงกันหมด นั่นเป็นวันที่ปรากฏ
ชื่อลือนาม เป็นวันที่จิตนี้แสดงฤทธิ์เดชของตนเอง ที่พ้นแล้วจากการ
กดขี่บังคับของวิญญูจักร คือกิเลส ได้แสดงฤทธิ์เดชเป็นธรรมชาติขึ้นมา
ในห้วงอกของเรา ผู้บำเพ็ญเองอย่างไม่สะทกสะท้าน อย่างอัศจรรย์
ไม่เคยคาดไม่เคยฝัน น้ำตาไหลพรากลงมาด้วยความอัศจรรย์ ธรรม
ประเภทที่ได้ปรากฏขึ้นในปัจจุบันนี้ โดยไม่เคยคิดเคยอ่านว่าจะได้รู้
ได้เห็นได้ประสบพบเห็นธรรม อัศจรรย์ประเภทนี้

นี่ละพูดได้ว่าเรื่องความดั่งนั้นนะ หลวงตามานี้ตั้งมาแล้วตั้งแต่ปี
๒๔๔๓ แม้มนชยจะไม่ทราบก็ตาม แต่มนชยนี้เพียงกำมือหนึ่งเท่านั้น
เทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม ก็ขึ้นกระเทือนถึงกันหมด ทราบเรื่องราว
ประสับประสานระหว่างจิตดวงนี้กับเทวดาทั้งหลายอย่างกว้างขวาง
มากมาย มากยิ่งกว่ามนชยซึ่งมีเท่ากำมือหนึ่งเท่านั้น นี่เรียกว่าเราตั้งมา
แล้วตั้งแต่นั้น พวกเทวบุตรเทวดาทั้งหลายทราบทั่วกัน มนชยก็ค่อย
มาทราบทีหลังๆ หลังจากทีระบายนธรรมทั้งหลายที่ได้รู้ภายในจิตใจของ
ตนเต็มสติเต็มส่วนหาสงสัยไม่ได้แล้ว พอแล้วทุกอย่างในโลกธาตุนี้ไม่มี
อันใดเสมอเหมือนธรรมชาติเลย ได้ครองเต็มหัวใจแล้ว

แล้วก็ได้ค่อยกระจายออกแก่บรรดาผู้ไปเกี่ยวข้อง เฉพาะอย่างยิ่ง
ภิกษุ คือ พระกรรมฐาน ติดสอยห้อยตามได้แนะนำสั่งสอนเรื่อยมา
หลังจากนั้นก็ยังมีประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้อง แนะนำสั่งสอนสังเคราะห์สั่งหา
ทั้งด้านวัตถุ และด้านนามธรรม คือ การแนะนำสั่งสอน ด้านวัตถุ ได้แก่
เงินทองข้าวของที่ได้มามากน้อยเพียงใด เราบริจาคเพื่อโลกสงสาร
เรื่อยมา นับตั้งแต่วันมาตั้งวัดป่าบ้านตาดขึ้นมา วัดไทยทานได้มามาก
น้อยช่วยสังเคราะห์สั่งหาคนทุกชั้นคนจนทั่วประเทศไทย

โครงการช่วยชาติ เกิดขึ้นได้อย่างไร สายค่ายินชาติ

ท่านหลวงตาได้เล่าถึงชะตากรรมของท่านไว้ว่า

เราต่อสู้พยายามตะเกียกตะกายรวมชาติขึ้นนี้ ไม่นานระยะนี้
กำลังเผด็จการหลวงตาบัว หลวงตาบัวตายแล้วระยะนี้พอดีเลย (พ.ศ.
๒๕๕๑)

จิตตภาวนา...ใครเห็นมัย ใครรู้มัย พระพุทธเจ้าท่านรู้แน่ นี่สาย
นี้ สายค้ำกันยกัน เบรกห้ามล่อกัน ฟันตวัดกลับมาไม่ชนะเสร็จ แล้วระยะนี้
กำลังรำลือกันทั่วประเทศไทยว่า ‘หลวงตาบัวตายแล้ว’ แต่กลับฟัน
กลับมาทำประโยชน์ให้ประเทศไทย เพราะดวงชะตาของชาติไทยกับดวง
ชะตาของหลวงตาบัวก็ไม่ผิด พุดได้อย่างอาภายเลย พลิกตัวขึ้นมา
ได้อย่างไร ถ้าเป็นเครื่องบินลงแล้ว ๘๐ เปอร์เซนต์จะลงสนามระยะนี้เป็น
ระยะเราตายพอดี พลิกปีกกลับลำเลยตั้งตัวขึ้นมาใหม่ หมุนตัว ทนก็ช่วย
โลกแหละ

เราคิดเห็นโอกาสเดียวเท่านั้นแหละ ที่เราจะได้ทองคำเข้าสู่

คลังหลวงของเรา ให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงขึ้นมีโอกาสเช่นนี้นั้น ถ้านอกจากนี้แล้วมองไม่เห็นนะหลวงตาบัวเองก็ไม่มองแหละ

มองเรื่องเจ้าของพอล่มนี้ก็ไปเลย ให้พื้นกลับมามีชีวิตที่ช่วยพี่น้องทั้งหลายอีกไม่ได้ บอกตรงๆ เลยที่เราพยายามตะเกียกตะกายเต็มกำลังแล้ว ช่วยชาติคราวนี้เราช่วยร้อยเปอร์เซ็นต์ ด้วยความบริสุทธิ์ใจและเมตตาธรรมสุดส่วนไม่มีอะไรที่เข้ามาแฝงเลย เราช่วยเต็มที่ที่มีความมุ่งหมายตั้งเอาไว้ว่า ทองคำให้ได้ ๑๐ ตัน นี่ตะเกียกตะกายหนักมากเหนื่อยมากขนาดไหน ก็พยายามตะเกียกตะกาย

พอถึงปีนั้นล้มตุ่มเลย ที่เรียกว่าล้มไม้พื้นเล็ก! นี่คำว่าไม้พื้นประเภทหนึ่งพอเราล้มตุ่มแล้วเราเล็ก ล่มตุ่ม! ตายไปเลย มันมีอยู่ 2 พักเวลานักำลังตะเกียกตะกาย

สายกรรมในชาติปางก่อน

หลวงตามหาบัวได้เทศนาธรรมในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๑ เจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณฯ ทรงร่วมฟังพระธรรมเทศนาพร้อมกับพระกรรมฐานสายพระอาจารย์มั่นมีดังนี้

‘พวกเราชาวไทยทั้งหลาย ต่างก็เป็นสายบุญสายกรรมที่เคยร่วมสร้างสมอบรมคนงามความดี มีความเกี่ยวโยงกันเคยเป็นพี่น้องเป็นสายวงศ์ญาติ เป็นครูเป็นอาจารย์เป็นลูกศิษย์ลูกหากันมาแต่อดีตกาล จึงต่างมีบุญร่วมสร้างบารมีมหาทานอันยิ่งใหญ่ด้วยกัน’

เราจึงแน่ใจว่า สายบุญสายกรรมของพวกเราทั้งหลายนี้ต้องมีความเกี่ยวโยงกันมาตั้งแต่อดีตชาติ ไม่อย่างนั้นรวมกันเข้ากันไม่ได้ลงใจต่อกันไม่ได้ เชื้อติดกันไม่ได้ บริจาคไม่ได้ ผู้นำเองก็ไม่ลงใจ ที่จะปลงใจเป็นผู้นำของพี่น้องทั้งหลายได้ นี่ทั้งสองฝ่ายต่างทำนุบำรุง

ความลงใจบริจาค หมดไปมากน้อยไม่สำคัญ สำคัญที่บริจาคด้วยความ
เชื่อถือด้วยความไว้วางใจ เพื่อความปลอดภัยแก่ชาติของเรา จึงเป็น
บุญกรรมของพี่น้องทั้งหลาย ตลอดถึงผู้นำคือหลวงตาด้วย ว่าเป็น
ธรรมที่เกี่ยวโยงกันในบพเพชาติปางก่อน ซึ่งเคยได้สั่งสม อบรมคณงาม
ความดีและได้สร้างบารมีมาด้วยกัน จึงได้เป็นญาติพี่น้อง เป็นครูเป็น
อาจารย์กันมาตลอดเวลานี้ หากไม่เป็นอย่างนั้นแล้วจะเป็นไปไม่ได้

เหตุที่จะได้เชื่อถือกันนี้ก็ต้องมีสายบพเพชาติปางก่อนของ
เราที่ได้เคยเชื่อถือกันมา ได้เคยพึ่งพิงอาศัยกันมาตั้งแต่เด็กดำบรรพ์
กาลไหนๆ จนกระทั่งมาถึงบัดนี้ เรื่องราวก็มาเกี่ยวกับชาติไทยของเรา ซึ่ง
เป็นชาติที่เกี่ยวโยงกันมาตลอด ก็มาถึงพวกเราทั้งหลายที่จะต้องช่วย
ชาติบ้านเมืองของเรา โดยหาผู้นำเป็นจุดที่ลงแห่งการบริจาคเราก็อัด
พร้อมแล้วที่จะเป็นผู้นำของพี่น้องทั้งหลายจึงได้ประกาศตนเป็นผู้นำ

เรียกว่าทั้งสองฝ่าย คือฝ่ายหลวงตาบัว ซึ่งเป็นผู้นำที่พร้อมแล้ว
พี่น้องทั้งหลายก็พร้อมแล้วในการบริจาค และบริจาคมาตลอด ผลแห่ง
การบริจาคของทั้งสองฝ่ายนี้จะเป็นเครื่องอดหนุน เป็นเครื่องค้ำชู
ประเทศไทยของเราให้มีความหนาแน่นมั่นคงขึ้นโดยลำดับ

นี่เป็นความเชื่อในหลวงตาบัวเองว่า พี่น้องทั้งหลายกับหลวงตา
ที่เป็นหัวหน้านี้แน่ใจว่า เป็นบพเพชาติปางก่อน ซึ่งเคยเกี่ยวข้องกัน
มา เคยเชื่อถือกันมา จึงลงใจกันได้ ไม่เช่นนั้น ลงไม่ได้คนเรา

ขอให้พี่น้องทั้งหลายมีความภาคภูมิใจในบพเพศาสนา คือที่เรา
เคยสร้างคุณความดีมาตลอด เราก็ได้พบความดีมาเรื่อยๆ เวลานี้เราได้
พบความดีที่จะได้ช่วยชาติบ้านเมืองของเรา ด้วยการบริจาคทานให้เป็น
มหากุศล เพราะกุศลอันนี้หาได้ยาก

ชะตากรรม ๓ อย่าง

หลวงตาได้กล่าวต่อไปอีกว่า

ชะตาของเมืองไทยมีเราเป็นผู้นำ ดวงชะตานี้มันมีอยู่ ๓ จุด

จุดที่ ๑ ชะตาของประเทศไทย

จุดที่ ๒ ชะตาของหลวงตาบัว ต้องตาย แต่กลับไม่ตาย หมอโรงพยาบาลมาเอ็กซเรย์ที่วัดป่าบ้านตาดว่าเป็นโรคมะเร็งลำไส้ขั้นสุดท้าย เพื่อความแน่ใจจึงไปตรวจที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ขอนแก่น ทางโรงพยาบาลศรีนครินทร์ก็ยืนยันเช่นเดียวกัน หลังจากนั้นได้เดินทางไปตรวจที่โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพฯ คณะหมอก็ยืนยันเช่นเดียวกันว่า อีกไม่นานจะต้องตายให้เตรียมตัวไว้ อย่างช้าต้องตายก่อนเข้าพรรษาปี ๒๕๕๑

จุดที่ ๓ ชะตาของลูกศิษย์ทั้งหลายที่จะได้ร่วมกันทำประโยชน์ใหญ่ให้แก่ชาติ และพระศาสนา

เมื่อท่านพูดถึงชะตากรรม ๓ อย่างนั้นแล้ว ท่านก็ยังย้ำว่าดวงชะตา ๓ อย่างนี้รวมกันแล้วช่วยยกเมืองไทยได้

หลวงตาเป็นผู้นำ ให้ทำตามทีผู้นำบอกทุกอย่าง หลวงตาเด็ดลูกศิษย์ต้องเด็ด พร้อมใจกันเสียสละแม่คอขาดก็ต้องยอม

ดวงชะตายังพอมีพอเป็นไปได้อยู่ ต้องสำเร็จ สำเร็จด้วยคุณธรรมข้อไหน ลูกศิษย์คนหนึ่งถามขึ้น ท่านตอบพร้อมด้วยเสียงหัวเราะว่า ‘ด้วยธรรมะข้อสี่ไม่ถอย สู้ไม่หยุดไม่ถอยเดี่ยวๆนะเอง’ ท่านย้ำ

เปิดตัวในงานบุญประเพณีข้าวเปลือก

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ‘บุญประเพณี ข้าวเปลือก’ เป็นงานบุญประเพณีปฏิบัติของชาวอีสาน ด้วยการที่ผู้ใจบุญนำข้าวเปลือกไปถวายวัด แล้วทางวัดนำไปสั้ทั้งข้าวเหนียว และข้าวเจ้าเป็นข้าวสารเก็บไว้แจกจ่ายแก่ผู้ยากไร้ต่อไป บุญข้าวเปลือกเป็นงานบุญ ๑ ใน ๒ งานที่หลวงตาม้าอนอนุญาตให้จัดขึ้น ณ วัดป่าบ้านตาดทุกปี ในปีนี้ประชาชนมาร่วมทำบุญประมาณ ๓๐,๐๐๐ คน หลวงตาได้ถือโอกาสประกาศท้าวมกลางพุทธศาสนิกชนว่า

‘เรารู้สึกสะเทือนใจมาก เมื่อทราบว่าประเทศไทยเป็นหนี้เขา อยู่แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ นี่ก็เท่ากับนิวเคลียร์นิวตรอนนั่นเอง

คนทั้ง ๖๒ ล้านคน เป็นสัตว์ไปหมด เขามาเป็นเจ้าของ เป็นเจ้าอำนาจ ครองบ้านครองเมืองของเรา ด้วยการยึดสิ่งนั้น ยึดสิ่งนี้ สำคัญสำคัญซึ่งเป็นหัวใจของชาติไทยเรา เขาเป็นเจ้าของหมด เรามีแต่ล้มหายใจ มันมีความหมายอะไร

ในชีวิตเราจะม้ายอมเห็นชาติล่มจมในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ พวกเราต้องช่วยกัน

วันนี้เป็นวันดี เป็นวันบุญข้าวเปลือก เราจึงขอรับบริจาคดอลลาร์เพื่อช่วยชาติ เงินที่ได้รับบริจาคนี้เราจะเก็บรักษาไว้ก่อน

เมื่อเห็นว่ามัฐบาลที่ดีและไว้ใจได้ ก็จะมอบให้ต่อไป...

เราจึงตายไม่ได้ พวกเราต้องดูแลรักษาหลวงตาม้าหลวงตาบัวจะได้ช่วยชาติ... ’

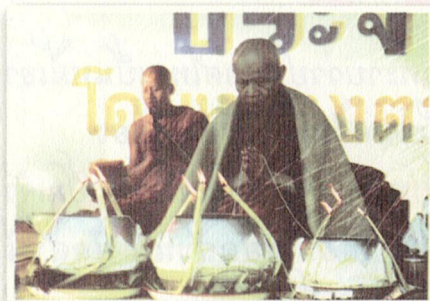
เป็นคำพูดที่สื่อถึงความรู้สึกรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ จนไม่อาจนิ่งดูดายแม้จะอยู่ในสถานภาพของเพศบรรพชิต

หลวงตามหาบัว วัดป่าบ้านตาด

เมื่อท่านทอดจบลง เสียง 'สาธุ' ของพุทธศาสนิกชนดังกึกก้อง
ไปทั่วบริเวณวัดด้วยความชื่นใจ จากนั้นการบริจาคก็เริ่มต้นขึ้นโดย
อัตโนมัติ ไม่มีการนัดแนะ ผู้มีจิตศรัทธาควักเงินดอลลาร์ เงินปอนด์
เงินไทย และเงินสกุลต่างๆ ถวายกันเป็นแถวยาวเหยียด

งานบุญประเพณีข้าวเปลือก
เมื่อวันที่ ๘ ก.พ. ๒๕๕๑

งานบุญ
ประเพณีข้าวเปลือก
เมื่อ
วันที่ ๘ ก.พ. ๒๕๕๒

หนึ่งทศวรรษ ของคำช่วยชาติ

เคารพศรัทธา บุษาคณองค์หลวงตา
ระลึกถึงองค์ท่าน คิดถึงองค์ท่าน
'หนึ่งสัปดาห์ ภาวนา อย่างมุ่งมั่น'
ใช้คำบริกรรม 'พุทโธ' หรือ 'ธัมโม' หรือ 'สังฆโม'
คำใด คำหนึ่ง อย่างดียวตลอดเวลาหนึ่ง
กำหนด เวลาเอาเองแต่อย่างน้อยให้ได้ครั้งละ
๑๐ นาทีขึ้นไป 'เพื่อสงบใจด้วยธรรม'
เดินทางไปสถานที่แห่งใด ทำอะไร อย่างไร
ระลึกถึง พุทโธ พุทโธ พุทโธ ตลอดเวลา ไม่ละวาง

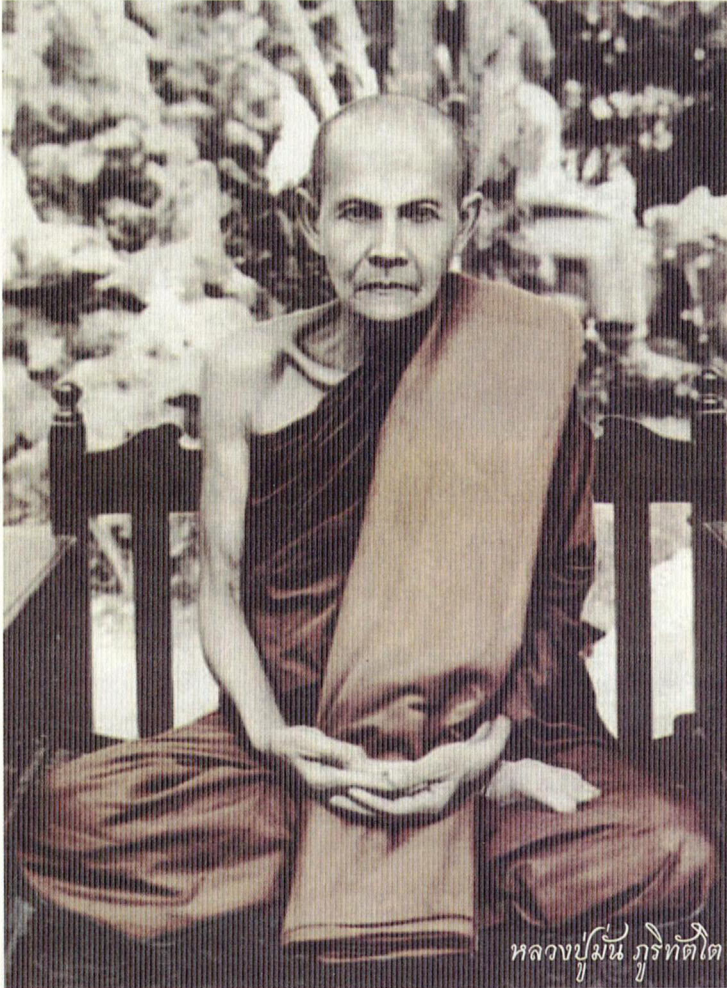

รายนามผู้ร่วมสนับสนุนค่าใช้จ่ายจัดทำหนังสือเล่มนี้

๑. คุณทนชัย ตรงคานกุลกิจ ประธานบริษัทเครื่องครัวไทยใหม่	อุดรธานี	๕๐,๐๐๐.- บาท
๒. ครอบครัวเกียรติมงคล และบุตรหลาน ห้างเพชรทองมณีนคร, ห้างเพชรทองพอรอนันต์	ระยอง และ ชลบุรี	๖๐,๐๐๐.- บาท
๓. สายสักการพิมพ์ (คุณสุชาติ-ยุพิน เชื้อสนสวรรค์)	นครปฐม	๕๕,๐๐๐.- บาท
๔. อ.จ.มัทธา อารยะเศรษฐากร, ผศ.ปรีชา พันธน์แน่นและครอบครัว อ.จ.วิชัย คุณสายฝน อารยะเศรษฐากร และ คุณสมจิตร สวัสดิ์วอนันต์	กรุงเทพมหานคร	๑๐,๐๐๐.- บาท
๕. บริษัท อาร์บีแก๊ส แอนด์ออยส์ จำกัด	กรุงเทพมหานคร	๑๐,๐๐๐.- บาท
๖. คุณพัชรา หวังว่องวิทย์-คุณสุรศักดิ์ วสุทซากุล ประธานเครือข่ายของ AIA		๑๐,๐๐๐.- บาท
๗. คุณนิวตริ โลหะวิจิตรานนท์ และครอบครัว ภาคนำทอง 22 AIA		๑๐,๐๐๐.- บาท
๘. คุณวิสุทธิ ไทยวัฒนานนท์และครอบครัว	นครปฐม	๑๐,๐๐๐.- บาท
๙. คุณณรงค์-คุณขวัญใจ สังข์เยี่ยมและครอบครัว	นครปฐม	๑๐,๐๐๐.- บาท
๑๐. คุณประทีป อริยางค์และครอบครัว	นครปฐม	๑๐,๐๐๐.- บาท
๑๑. คุณกรรณิกา ทรงเกียรติทรัพย์ AIA กำแพงแสน	นครปฐม	๕,๐๐๐.- บาท
๑๒. นายแพทย์มนตร-แพทย์หญิงปณิดา เกียรติวานนท์	นครปฐม	๓,๘๐๐.- บาท
๑๓. คุณโสฬส-คุณสุธิดา ตันไพบูลย์ และครอบครัว	นครปฐม	๓,๖๐๐.- บาท
๑๔. ห้างสินนคร เพอร์เนเจอร์-ผ้าม่าน	นครปฐม	๓,๐๐๐.- บาท
๑๕. ร้านกุลศลสังการคำ	ศรีสะเกษ	๓,๐๐๐.- บาท
๑๖. นายเทียบ-นางอรุณ ยิ้มใจดีและครอบครัว	นครปฐม	๒,๐๐๐.- บาท
๑๗. คุณสุธี รักษพันธ์, วมลชาติ วงษ์น้อย	นครปฐมและราชบุรี	๒,๐๐๐.- บาท
๑๘. คุณชาญเจริญ ตระกูลโสด-คุณสุภัทร ตันสกุล	นครปฐม	๑,๐๐๐.- บาท
๑๙. คุณธีรติม อรรถมนและครอบครัว	นครปฐม	๑,๐๐๐.- บาท
๒๐. คุณอนุชนา จิตต์ไมตรี	กรุงเทพมหานคร	๑,๐๐๐.- บาท
๒๑. คุณอารมณ มีทรัพย์อนันต์	นครปฐม	๑,๐๐๐.- บาท
๒๒. คุณชาวล-คุณนาฏอนงค์-คุณธัญลักษณ์ คล้ายรุ่ง	นครปฐม	๓๐,๐๐๐.- บาท
	รวม	๓๓๐,๔๐๐ บาท

พระอาจารย์
ขององค์หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

หลวงปู่มีน กุริตโต

ภาพถ่ายเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔

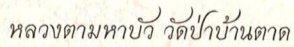
หลวงตาพระมหาบัวสนทนาธรรมกับสมเด็จพระสังฆราช

ห่วงโลกด้วยเมตตา ไม่มีประมาณ

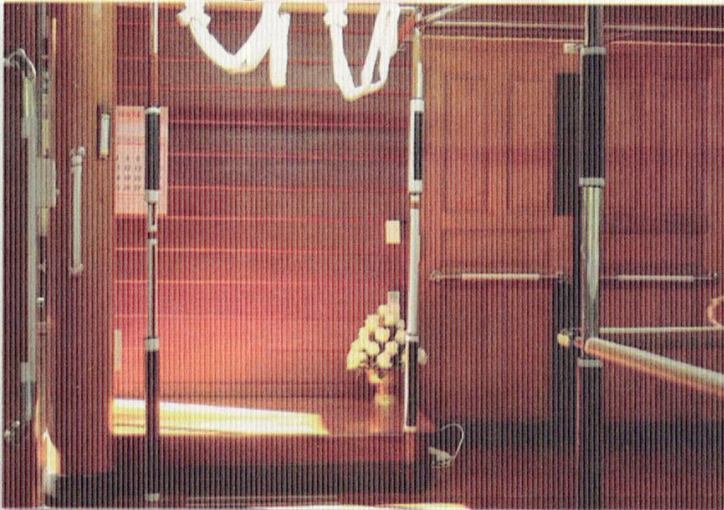

ของใช้บางอย่างขององค์หลวงตา

ภาพในกุฏิขององค์หลวงตา

กุฏิขององค์หลวงตาในปัจจุบัน

กุฏิขององค์หลวงตาในปัจจุบัน

คณะศิษย์ร่วมกันเคลื่อนย้าย “สรีระสังขาร”
ขึ้นประดิษฐานบนศาลาใน

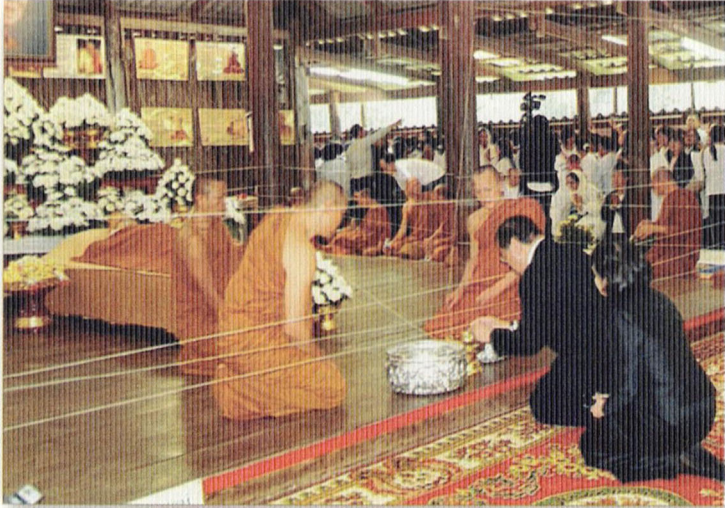
หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

“สรีระสังขาร” ขององค์หลวงตา

ประชุมชนกราบบูชา สร้อยสังขารขององค์หลวงตา

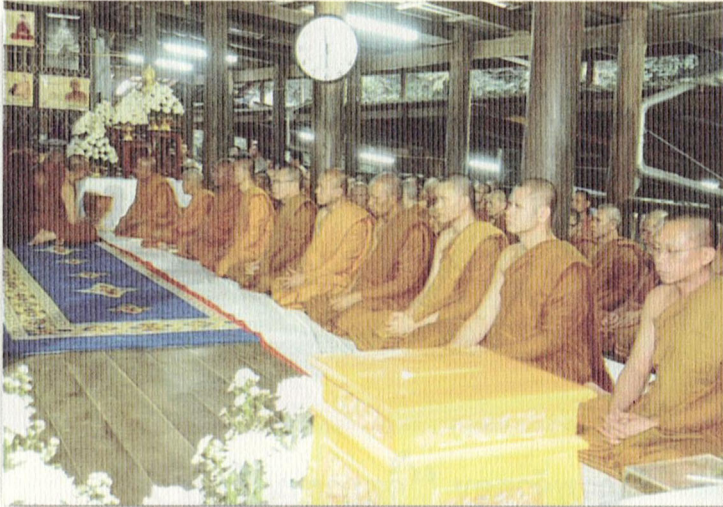

ประชาชนต่อแถวรอกราบบูชา
พระสังฆารขององค์หลวงตา

งานบำเพ็ญกุศล “สรีระสังขาร”
มีการแสดงธรรมจากพระผู้ใหญ่ทุกคน

ลูกศิษย์กราบบูชาเริ่มวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๔
ณ ศาลาใน

ภาพจำลอง “จิตกาธาน (เมรุ)”

